

Regeringens proposition

1985/86: 17

om godkännande av FN-konventionen mot
tortyr och annan grym, omänsklig eller
förnedrande behandling eller bestraffning

Prop.
1985/86: 17

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i
bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 5 september 1985.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Lennart Bodström

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en av Förenta nationernas generalförsamling den 10 december 1984 antagen konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Konventionen innehåller bl. a. regler om kriminalisering av tortyrbrott och om utlämning respektive lagföring för sådant brott av en misstänkt varhelst denne påträffas. Genom konventionen upprättas också en kommitté som ges behörighet att granska konventionens efterlevnad. Tillträdet föranleder inga ändringar i gällande lagstiftning.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 september 1985

Närvarande: statsrådet I. Carlsson, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg

Föredragande: statsrådet Bodström

Proposition om godkännande av FN-konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning

1 Inledning

Efter andra världskriget har inom Förenta nationerna och inom regionala mellanstatliga organisationer utarbetats ett stort antal internationella överenskommelser för att främja och säkerställa respekten för mänskliga rättigheter. En av de viktigaste är den inom FN år 1948 antagna Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, resolution 217 (III). Denna förklaring grundlägger emellertid inga rättsliga förpliktelser för staterna. Avsikten med förklaringen var i stället att dess principer skulle utöva ett moraliskt inflytande på medlemsstaternas regeringar och allmänna opinionen.

Bland de inom FN antagna konventionerna kan nämnas 1966 års konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (SÖ 1971:41) samt 1966 års konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (SÖ 1971:42). Den överenskommelse, som för svenskt vidkommande anses vara av särskild betydelse, är 1950 års europeiska konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (SÖ 1952:35) vilken kompletterats med ett antal protokoll.

Förenta nationernas generalförsamling antog den 9 december 1975 en deklARATION om skydd för alla personer mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, resolution 3452 (XXX). Till grund för tortyrfrågans och deklARATIONENS behandling låg ett beslut av generalförsamlingen i resolution 3218 (XXIX).

Deklarationen hade på förslag av Nederländerna och Sverige utarbetats av Förenta nationernas femte kongress för förebyggande av brott och behandling av brottslingar som hölls i Genève i september 1975. I inledningen till den resolution, genom vilken deklARATIONEN antogs, erinrar generalförsamlingen om medlemsstaternas åtagande enligt FN-stadgan att främja respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt om det förbud mot tortyr, som redan inskrivits i den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter och den internationella konventionen om med-

borgerliga och politiska rättigheter. I resolutionen förklarar generalförsamlingen att den antar deklarationen som riktlinje för alla stater och andra enheter som utövar effektiv makt. Deklarationen utgör emellertid inte något rättsligt bindande dokument.

Sverige och vissa andra länder verkade därför för att man skulle gå vidare och arbeta ut en internationell överenskommelse mot tortyr. Ett första resultat var att generalförsamlingen på svenskt initiativ i december 1977 antog resolution 32/62. Resolutionen innehåller en erinran om 1975 års deklaration och en uppmaning till kommissionen för de mänskliga rättigheterna att – på grundval av de principer som kommer till uttryck i deklarationen – utarbeta ett utkast till konvention rörande tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling.

Kommissionen tillsatte en arbetsgrupp som påbörjade sitt arbete i februari 1978. Denna överlämnade i mars 1984 till kommissionen ett utkast bestående av en inledning och 32 artiklar. Enighet hade inte nåtts om två artiklar, nämligen artiklarna 19 och 20 som avser övervakningssystemet. Med resolution 1984/21, som antogs enhälligt, överlämnade kommissionen konventionsförslaget i detta skick till generalförsamlingen för granskning. Generalförsamlingens tredje utskott antog den 5 december 1984 utan omröstning det fullständiga förslaget till konvention mot tortyr. Beslutet hade föregåtts av långvariga, komplicerade konsultationer som resulterat i vissa smärre ändringar i konventionstexten.

Den 10 december 1984 antog generalförsamlingen utan omröstning resolution 39/46 om en konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Konventionen öppnades för undertecknande vid FN-högkvarteret i New York den 4 februari 1985. Sverige undertecknade konventionen samma dag. Enligt meddelande från depositariet, FN:s generalsekreterare, hade den 1 september 1985 konventionen undertecknats av 33 stater.

Konventionen blir bindande för alla stater som undertecknat och ratificerat den. Den står vidare öppen för anslutning av stater, som inte har undertecknat den inom föreskriven tid. Konventionen träder i kraft trettio dagar efter dagen för deponering av det tjugonde ratifikations- eller anslutningsinstrumentet. För stat som deponerar sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument senare än denna dag, träder konventionen i kraft trettio dagar efter det att dess instrument har deponerats.

Konventionen i engelsk och fransk originaltext, som har samma giltighet, samt en översättning till svenska bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

Jag avser nu att ta upp frågan om godkännande av denna konvention.

2 Konventionens innehåll

Konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning består av en inledning och 33 artiklar.

I inledningen erinras om medlemsstaternas åtagande enligt Förenta nationernas stadga att främja respekten för mänskliga rättigheter och grund-

läggande friheter samt om det förbud mot tortyr, som redan inskrivits i den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter och den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

Konventionen är efter inledningen indelad i tre huvudavsnitt. Del I upptar de materiella reglerna om förbud mot tortyr m. m. (artiklarna 1–16). Del II reglerar den internationella kontrollen över tortyrkonventionens efterlevnad (implementeringen) (artiklarna 17–24). Del III innehåller bestämmelser om undertecknande, ratifikation, ikraftträdande m. m. (artiklarna 25–33).

3 De enskilda bestämmelserna

DEL I

Artikel 1 innehåller en definition av begreppet tortyr. Enligt definitionen avses med begreppet tortyr varje handling genom vilken allvarlig smärta eller svårt lidande, fysiskt eller psykiskt, medvetet tillfogas någon antingen för sådana syften som att erhålla information eller en bekännelse av honom eller en tredje person, att straffa honom för en gärning som han eller en tredje person har begått eller misstänks ha begått eller att hota eller tvinga honom eller en tredje person eller också av något skäl som har sin grund i någon form av diskriminering. Som ytterligare förutsättning anges att smärtan eller lidandet åsamkas av eller på anstiftan eller med samtycke eller medgivande av en offentlig tjänsteman eller någon annan person som handlar såsom företrädare för det allmänna. Tortyr innefattar inte smärta eller lidande som uppkommer enbart genom eller är förknippad med lagliga sanktioner. Vidare föreskrivs att artikeln inte får åberopas gentemot internationella instrument eller nationell lagstiftning som innehåller eller kan innehålla bestämmelser som går längre.

I *artikel 2* stadgas att konventionsstaterna åläggs att effektivt förhindra tortyr på sitt territorium. Inga som helst särskilda omständigheter får anföras för att rättfärdiga tortyr. Inte heller kan order från överordnad offentlig tjänsteman eller offentlig myndighet åberopas för att rättfärdiga tortyr.

I *artikel 3* förbinder sig staterna att inte utvisa, återföra eller utlämna en person till en annan stat, i vilken det finns grundad anledning att tro att han skulle vara i fara för att utsättas för tortyr. För att fastställa huruvida sådan anledning föreligger, skall de behöriga myndigheterna beakta alla hänsyn av betydelse. I artikeln pekas särskilt på att hänsyn i förekommande fall skall tas till om det i den berörda staten förekommer ett konsekvent handlingsmönster av grova, uppenbara eller talrika kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Artikel 4 stadgar att tortyr liksom försök eller medverkan till tortyr skall kriminaliseras.

Enligt *artikel 5* skall varje konventionsstat vidta sådana åtgärder som kan vara nödvändiga för att hävda egen domsrätt i fråga om de i artikel 4 avsedda brotten i följande fall.

Domstolsprövning skall således kunna ske dels när brottet begås inom

en konventionsstats jurisdiktionsområde eller ombord på fartyg eller luftfartyg som registrerats i den staten, dels när den påstådde förövaren är medborgare i den staten, dels när offret är medborgare i den staten, om denna stat anser detta vara lämpligt.

Vidare skall varje konventionsstat se till att domstolsprövning skall kunna förekomma beträffande sådana brott som avses i artikel 4, om den påstådde förövaren uppehåller sig inom något territorium under dess jurisdiktion och staten inte lämnar ut honom till någon av de stater som nyss nämnts. Konventionen utesluter inte straffrättsligt förfarande enligt inhemsk lag.

Enligt *artikel 6* åtar sig konventionsstaterna att ta en person som är misstänkt för tortyrbrott i fängsligt förvar eller vidta andra rättsliga åtgärder för att säkerställa hans närvaro. Det fängsliga förvaret och övriga rättsliga åtgärder skall vara i enlighet med den berörda statens lag men får pågå endast under den tid som krävs för att genomföra rättegång eller utlämningsförfarande.

En stat som vidtar sådana tvångsåtgärder skall omedelbart göra en preliminär undersökning av fakta. Varje person som tagits i fängsligt förvar skall få hjälp med att omedelbart sätta sig i förbindelse med närmaste behöriga företrädare för den stat där han är medborgare eller, om han är statslös, med företrädare för den stat där han vanligen har hemvist. När en stat i enlighet med denna artikel har tagit en person i fängsligt förvar, skall den omedelbart underrätta de stater som avses i artikel 5, punkt 1, om att personen är tagen i förvar och om de omständigheter som ligger till grund för gripandet.

Artikel 7 ålägger den konventionsstat som har jurisdiktion över territorium, inom vilket en person påträffas som påstås ha begått ett tortyrbrott, att — om staten inte lämnar ut honom underställa behöriga myndigheter frågan om åtal.

De behöriga myndigheterna skall i ett sådant fall fatta sina beslut på samma sätt som när det är fråga om ett vanligt brott av allvarlig karaktär enligt den statens lag. Den anklagade tillförsäkras en rättvis behandling.

Artikel 8 innehåller bestämmelser om att brott som anges i artikel 4 skall anses vara upptagna bland utlämningsbara brott i varje utlämningsavtal som finns mellan konventionsstaterna. De åtar sig vidare att ta upp sådana brott bland de utlämningsbara brotten i varje utlämningsavtal som ingås mellan dem. Om en konventionsstat som gör utlämning beroende av förekomsten av ett avtal mottar en utlämningsframställning från en annan konventionsstat, med vilken den inte har något utlämningsavtal, kan den betrakta konventionen som den lagliga grunden för utlämning för sådana brott. Utlämning skall vara underkastad de övriga villkor som föreskrivs i den anmodade statens lag.

I artikeln anges vidare att konventionsstater som inte gör utlämning beroende av att det finns ett avtal skall erkänna sådana brott såsom utlämningsbara brott mellan dem själva med förbehåll för de villkor som föreskrivs i den anmodade statens lag.

Sådana brott skall vad avser utlämning mellan konventionsstater behandlas som om de hade begåtts inte bara på den plats där de ägde rum

utan också inom de territorier som tillhör den stat som är förpliktad att lagföra brott i enlighet med artikel 5, punkt 1.

Enligt *artikel 9* skall konventionsstaterna lämna varandra bistånd i samband med det straffrättsliga förfarandet. Konventionsstaterna skall fullgöra denna skyldighet i överensstämmelse med de avtal om ömsesidig rätts hjälp som kan finnas mellan dem.

I *artikel 10* förbinder sig konventionsstaterna att undervisning och information om förbud mot tortyr kommer med i utbildningen av civil och militär brottsbeivrande personal, medicinsk personal, myndighetspersoner och andra personer som kan delta vid fängsligt förvar, förhör eller behandling av enskilda personer som blivit utsatta för någon form av gripande, kvarhållande eller frihetsberövande. Varje konventionsstat skall föra in tortyrförbudet i de regler eller instruktioner som utfärdats rörande sådana personers skyldigheter och uppgifter.

Artikel 11 anger att konventionsstaterna skall i syfte att förhindra fall av tortyr systematiskt granska förhållningsregler, instruktioner, metoder och rutiner. Även procedurer för förvar och behandling av personer som blir föremål för någon form av gripande, kvarhållande eller frihetsberövande skall granskas.

I *artikel 12* fastställs att en omedelbar och opartisk undersökning skall företas vid misstanke att en tortyrhandling begåtts. Enligt *artikel 13* har varje enskild person, som påstår att han blivit utsatt för tortyr, rätt att få detta omedelbart och opartiskt utrett.

Artikel 14 ålägger konventionsstaterna att införa bestämmelser om skadestånd till offret för en tortyrhandling. Avlider offret till följd av en tortyrhandling, skall de personer som han underhåller vara berättigade till gottgörelse. Ingenting i artikeln skall påverka offrets eller andra personers rätt till gottgörelse enligt nationell lag.

I *artikel 15* fastställs att ett uttalande, som gjorts till följd av tortyr, inte skall få återropas som bevis i ett rättsligt förfarande. Däremot kan det återropas mot en person som anklagas för tortyr som bevis för att uttalandet gjorts.

Artikel 16 föreskriver att varje konventionsstat skall åta sig att inom varje territorium under dess jurisdiktion förhindra andra handlingar som innebär grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning men som inte kan betecknas som tortyr enligt definitionen i artikel 1, när dessa handlingar begås av eller sker på uppmaning eller med samtycke eller medgivande av en offentlig tjänsteman eller någon annan person som handlar såsom företrädare för det allmänna. De skyldigheter som följer av artiklarna 10, 11, 12 och 13 skall särskilt beaktas. Hänvisningarna till tortyr som finns i dessa artiklar skall därvid bytas ut mot hänvisningar till andra former av grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

Vidare föreskrivs att bestämmelserna i konventionen inte får återropas mot bestämmelser i andra internationella överenskommelser eller i nationell lag som förbjuder grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning eller som hänför sig till utlämning eller utvisning.

Enligt *artikel 17* skall en kommitté mot tortyr upprättas. Den skall bestå av tio personer, vilka skall vara medborgare i stater, som biträtt konventionen. Dessa personer skall vara moraliskt högtstående och erkänt sakkunniga på området för de mänskliga rättigheterna. Vidare erinras i artikeln om värdet av att några personer, som deltar i kommitténs arbete, har juridisk erfarenhet. Kommitténs medlemmar skall tjänstgöra i sin personliga egenskap. Medlemsvalet skall ske vid hemlig omröstning från en förteckning över personer som föreslagits av konventionsstaterna. Varje konventionsstat kan föreslå en kandidat bland sina egna medborgare.

I artikeln framhålls det lämpliga i att konventionsstaterna föreslår personer som är medlemmar i den kommitté för de mänskliga rättigheterna som tillsatts enligt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och som är villiga att tjänstgöra i kommittén mot tortyr. I övrigt behandlar artikeln tillvägagångssättet i samband med medlemsvalet.

I *artikel 18* föreskrivs att kommittén skall välja sitt presidium för en period av två år och att medlemmarna i detta kan återväljas. Vidare föreskrivs att kommittén själv skall anta sin arbetsordning och att kommittén är beslutsmässig med sex medlemmar närvarande och att kommitténs beslut fattas med en majoritet av de närvarande medlemmarnas röster. Det åligger Förenta nationernas generalsekreterare att tillhandahålla erforderlig personal och övriga hjälpmedel för att kommittén skall kunna utföra sitt uppdrag på ett effektivt sätt. Generalsekreteraren skall även sammankalla kommittén till dess första möte. Konventionsstaterna skall svara för utgifter i samband med konventionsstaternas och kommitténs möten.

Artikel 19 föreskriver att konventionsstaterna inom ett år efter konventionens ikraftträdande skall till kommittén avge rapporter om de åtgärder som de vidtagit för att genomföra sina skyldigheter enligt konventionen. Därefter skall konventionsstaterna vart fjärde år avge ytterligare rapporter om nya åtgärder som de vidtagit samt andra rapporter som kommittén kan begära.

Varje rapport skall granskas av kommittén som kan ge sådana allmänna kommentarer om rapporten som den finner lämpliga. Sådana kommentarer skall vidarebefordras till konventionsstaten. Kommentarer och svar kan enligt kommitténs gottfinnande intas i årsrapporten.

Om kommittén får tillförlitlig information, som enligt dess uppfattning innehåller välgrundade indikationer på att tortyr systematiskt används inom en konventionsstats territorium, skall kommittén enligt *artikel 20* uppmana denna konventionsstat att samarbeta vid granskningen av informationen och att för detta ändamål kommentera den.

Med beaktande av de kommentarer som kan ha kommit in från den berörda konventionsstaten och annan relevant information som den har tillgång till kan kommittén, om den finner det lämpligt, utse en eller flera av sina medlemmar att göra en konfidentiell utredning och att omedelbart avge rapport till kommittén.

Inleds en sådan utredning, skall kommittén söka samarbete med den

berörda konventionsstaten. I samförstånd med denna konventionsstat kan en sådan utredning även omfatta ett besök på dess territorium.

Sedan kommittén har granskat sin medlems eller sina medlemmars redogörelser, skall kommittén vidarebefordra dessa till den berörda konventionsstaten tillsammans med de kommentarer eller förslag som förefaller vara lämpliga med hänsyn till situationen.

Vidare föreskrivs att kommitténs alla åtgärder skall vara konfidentiella, och att man på alla stadier skall söka uppnå ett samarbete med konventionsstaten. Sedan en företagen utredning avslutats kan kommittén, efter samråd med den berörda konventionsstaten, besluta att i sin årsrapport (se artikel 24) ta in ett sammandrag av resultatet av åtgärderna.

Artikel 21 stadgar att en konventionsstat kan avge förklaring att den erkänner kommitténs behörighet att ta emot och pröva framställningar i vilka en konventionsstat påstår att en annan konventionsstat inte uppfyller sina förpliktelser enligt konventionen. Om en framställning gäller en konventionsstat som inte avgett en sådan förklaring, skall den inte behandlas av kommittén. Framställningar som tagits emot av kommittén skall handläggas på följande sätt.

Om en konventionsstat anser att en annan konventionsstat inte efterlever bestämmelserna i konventionen, kan den skriftligen fästa den senare statens uppmärksamhet på detta förhållande. Inom tre månader efter det att meddelandet tagits emot skall den mottagande staten skriftligen tillställa den stat som sände meddelandet en förklaring eller ett annat klarläggande uttalande. I den mån så är möjligt och sakligt motiverat, skall uttalandet innehålla en redogörelse för de inhemska processreglerna och för de rättsmedel som redan uttömts, som använts eller som kan användas i saken.

Om ärendet inte regleras på ett för de berörda konventionsstaterna tillfredsställande sätt inom sex månader efter det att den mottagande staten erhöll det ursprungliga meddelandet, har vardera staten rätt att hänskjuta ärendet till kommittén.

Kommittén får inte behandla ett hänskjutet ärende förrän alla tillgängliga inhemska rättsmedel tagits i anspråk och uttömts i överensstämmelse med folkrättens allmänt vedertagna grundsatser. Detta gäller dock inte om utnyttjandet av rättsmedlen är oskäligt tidskrävande eller sannolikt inte medför effektiv hjälp åt den person som är offer för kränkningen av konventionen.

Vidare föreskrivs att kommittén skall sammanträda inom stängda dörrar när den behandlar framställningar enligt denna artikel. Kommittén skall ställa sig till berörda konventionsstaters förfogande för att uppnå en uppgörelse i godo. I detta syfte kan kommittén, när så är lämpligt, tillsätta en tillfällig förlikningskommission. I varje till kommittén enligt denna artikel hänskjutet ärende får den anmoda de berörda konventionsstaterna att lämna relevanta upplysningar. Konventionsstaterna har rätt att vara representerade, när ärendet behandlas i kommittén. Inom tolv månader efter dagen för mottagandet av anmälan skall kommittén avge en rapport.

Om en uppgörelse i godo har kunnat uppnås, skall kommittén i en rapport lämna en kort redogörelse för de faktiska förhållandena och den

uppnådda lösningen. Om en sådan uppgörelse inte kunnat uppnås, skall kommittén begränsa rapporten till en kort redogörelse för de faktiska förhållandena. Synpunkter som de berörda konventionsstaterna anfört skriftligen liksom protokoll över synpunkter som de anfört muntligen skall fogas till rapporten. I varje ärende skall rapporten delges med berörda konventionsstater.

Bestämmelserna i artikeln träder i kraft, när fem konventionsstater avgett förklaringar som erkänner kommitténs behörighet. I övrigt behandlar artikeln tillvägagångssättet i samband med deponering och återkallelse av sådana förklaringar.

Artikel 22 föreskriver bl. a. att en konventionsstat när som helst kan avge förklaring att den erkänner kommitténs behörighet att motta och pröva framställningar från enskilda personer som säger sig ha blivit utsatta för en konventionsstats kränkningar av bestämmelserna i konventionen. Berör framställningen en konventionsstat som inte avgett en sådan förklaring, skall den inte mottas av kommittén. Kommittén skall avvisa anonyma framställningar. Kommittén skall delge framställningar, som gjorts enligt denna artikel, med den konventionsstat som avgett förklaring att den erkänner kommitténs behörighet och som påstås ha kränkt någon bestämmelse i konventionen. Den mottagande staten skall inom sex månader tillställa kommittén en skriftlig förklaring eller en klagande redogörelse för ärendet och den åtgärd som kan ha vidtagits av den staten. Vidare föreskrivs att kommittén skall pröva framställningar som mottagits enligt denna artikel mot bakgrund av alla upplysningar som lämnats av den enskilde personen eller för hans räkning eller av den berörda konventionsstaten.

Kommittén skall inte pröva framställningar från enskilda personer om den inte har försäkrat sig om att samma ärende inte har varit eller är föremål för internationell undersökning eller reglering i annan form.

Kommittén måste också fastställa att klaganden har uttömt alla tillgängliga inhemska rättsmedel. Detta skall inte gälla, om rättsmedlens utnyttjande är oskäligt tidskrävande eller sannolikt inte på ett effektivt sätt blir till hjälp för den person som är offer för brott mot konventionen.

Kommittén sammanträder inom stängda dörrar. Den skall framföra sina synpunkter till den berörda konventionsstaten och till klaganden.

Bestämmelserna i denna artikel träder i kraft när fem konventionsstater avgett förklaringar som erkänner kommitténs behörighet. I övrigt behandlar artikeln tillvägagångssättet i samband med deponering och återkallelse av sådana förklaringar.

Medlemmarna i kommittén och i de förlikningskommissioner som kan komma att utses skall enligt *artikel 23* åtnjuta de förmåner, privilegier och den immunitet som tillkommer experter på uppdrag för Förenta nationerna enligt tillämpliga bestämmelser i konventionen om privilegier och immuniteter för Förenta nationerna.

Enligt *artikel 24* skall kommittén tillställa konventionsstaterna och Förenta nationernas generalförsamling en årlig redogörelse för sin verksamhet enligt konventionen.

Artiklarna 25–33 innehåller slutbestämmelser. Frågan om ratifikation (artikel 25), anslutning (artikel 26) och ikraftträdandet (artikel 27) har berörts tidigare (avsnitt 1). Ratifikations- eller anslutningsinstrument skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

I *artikel 28* föreskrivs att varje stat kan, när den undertecknar, ratificerar eller ansluter sig till konventionen, förklara att den inte erkänner kommitténs behörighet enligt artikel 20. En fördragsslutande stat som gjort ett sådant förbehåll kan när som helst återta detta förbehåll genom notifikation till Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 29 innehåller bestämmelser om ändringar i konventionstexten.

I *artikel 30* stadgas bl. a. att varje tvist mellan två eller flera konventionsstater om tolkningen eller tillämpningen av konventionen, som inte kan biläggas genom förhandlingar, skall på begäran av någon av dessa stater hänskjutas till skiljedom.

Varje konventionsstat kan vid tidpunkten för undertecknande eller ratifikation av eller vid anslutning till konventionen förklara att den inte anser sig bunden av skiljedomsörfarandet. Ett sådant förbehåll kan återtas när som helst.

Enligt *artikel 31* kan en konventionsstat säga upp konventionen. Uppsägningen träder inte ikraft förrän efter ett år. En sådan uppsägning skall inte medföra att konventionsstaten blir löst från sina åtaganden enligt konventionen vad avser varje handling eller underlåtenhet att handla som inträffar före den dag då uppsägningen träder i kraft. Uppsägningen hindrar inte heller i något hänseende den fortsatta handläggningen av ett ärende som redan är under behandling av kommittén före den dag då uppsägningen träder i kraft. Efter den dag då en konventionsstats uppsägning träder i kraft skall kommittén inte inleda prövning av något nytt ärende som rör den staten.

I *artikel 32* föreskrivs att Förenta nationernas generalsekreterare skall underrätta alla medlemmar av Förenta nationerna och alla stater som har undertecknat eller anslutit sig till konventionen om undertecknande, ratifikation och anslutning enligt artiklarna 25 och 26, dagen för ikraftträdandet av konventionen enligt artikel 27 och dagen för ikraftträdandet av ändringar i denna enligt artikel 29. Vidare skall FN:s medlemmar underrättas om uppsägningar enligt artikel 31.

Artikel 33 – konventionens sista artikel – föreskriver bl. a. att de arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska originaltexterna till konventionen har lika giltighet.

4 Föredraganden

Generalförsamlingens beslut att anta konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling markerar avslutningen på ett omfattande förhandlingsarbete, som pågått sedan år 1977, då Sverige tog initiativ till en sådan konvention och lade fram ett förslag till text. Det

ankommer nu på FN:s medlemsstater att ta ytterligare steg mot konventionens förverkligande genom att tillträda den. Konventionen träder ikraft när tjugo stater har tillträtt den.

Trots att skyddet för de mänskliga rättigheterna alltsedan FN:s tillkomst varit en av de viktigaste programpunkterna för organisationen måste man konstatera att det idag på olika håll i världen begås otaliga kränkningar mot dessa rättigheter. Även om det är lätt att gripas av pessimism när det gäller möjligheterna att uppnå förbättringar, får man inte ge upp ansträngningarna att med alla till buds stående medel förmå världens nationer att leva upp till de åtaganden som de redan har gjort.

Mot denna bakgrund måste det hälsas med stor tillfredsställelse att FN:s generalförsamling nu kunnat enas om en konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Genom denna konvention har man enligt min mening fått ett instrument som, rätt använt, kan bli ett effektivt medel i kampen för de mänskliga rättigheterna på detta område. När jag nu föreslår att Sverige skall tillträda denna konvention gör jag det i förhoppningen att konventionen skall vinna bred anslutning bland världens nationer. Av särskild betydelse är givetvis att staterna också underkastar sig det kontrollsystem som finns inbyggt i konventionen.

Tortyr är förbjuden i bl. a. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna från år 1948, FN-konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som tillkom år 1966, den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna från år 1950 samt i 1949 års Genèvekonventioner. Ingen av dessa konventioner innehåller emellertid en definition av begreppet tortyr. Även om det finns en allmän uppfattning om vad som avses med tortyr, öppnar frånvaron av en definition av begreppet alltid en möjlighet för stater som utövar tortyr att hävda att en vidtagen handling inte kan betraktas som tortyr. Skyddet av de mänskliga rättigheterna kan stärkas på olika sätt. Ett viktigt sätt att stärka detta skydd är att klart definiera otillåtna åtgärder.

Det är mot denna bakgrund betydelsefullt att den av FN nu antagna konventionen innehåller en definition av begreppet tortyr. Syftet med denna definition är givetvis att förbudet mot tortyr skall bli så effektivt som möjligt. Jag vill emellertid betona att konventionen har ett vidare tillämpningsområde än som följer av den nu nämnda definitionen. De stater som ansluter sig till konventionen åtar sig nämligen att förhindra också andra handlingar som innebär grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning men som inte faller under definitionen i artikel 1.

Genom konventionen åläggs de stater som ansluter sig till den bl. a. att förhindra och kriminalisera tortyrbrott, att se till att personer som begått tortyrbrott i annat land kan lämnas ut och att förbjuda att bevis som har tagits fram under tortyr används i domstolsprocessen. Konventionen innebär också att tortyroffer skall ha rätt till gottgörelse och att ingen får utvisas eller lämnas ut till ett land där hon eller han löper risk att utsättas för tortyr. En internationell kommitté skall vidare tillsättas för att kontrollera konventionens efterlevnad, bl. a. genom att granska rapporter som de stater som ansluter sig till konventionen är skyldiga att avge. En mycket

viktig funktion för kommittén är att den skall kunna agera i olika hänseenden, om den finner att det föreligger tillförlitliga indikationer på att systematisk tortyr utövas i någon konventionsstat. Emellertid kan en stat förklara att den inte erkänner kommitténs kompetens i sistnämnda hänseende.

Av stor betydelse är kommitténs möjligheter att ta emot och pröva framställningar från konventionsstater (artikel 21) eller enskilda personer (artikel 22) med påståenden om att en konventionsstat inte uppfyller sina förpliktelser enligt konventionen eller direkt utsatt någon för kränkning. En förutsättning för att konventionsstaterna skall bli bundna av detta kontrollsystem är emellertid att de avger en positiv förklaring om detta.

För att frågan om ett godkännande för Sveriges del av tortyrkonventionen skall få en allsidig belysning är det enligt min mening angeläget att närmare kommentera några av de viktigare artiklarna i konventionen och jämföra dem med svensk lagstiftning.

Artikel 1 innehåller den nyss berörda definitionen av begreppet tortyr. Definitionen anger att "tortyr" betyder – till att börja med – varje handling genom vilken allvarlig smärta eller svårt lidande, fysiskt eller psykiskt, medvetet tillfogas någon. I definitionen anges ytterligare två förutsättningar: smärtan eller lidandet skall ha tillfogats någon av eller på anstiftan eller med samtycke eller medgivande av en offentlig tjänsteman eller någon annan person som handlar som företrädare för det allmänna samt att gärningen har skett i ett visst syfte, t. ex. för att få information eller en bekännelse.

Denna definition innebär inga svårigheter från svensk rättssynpunkt. En sådan handling faller oftast i vart fall under begreppet misshandel i brottsbalken (BrB). Därunder faller nämligen handlingar som orsakar fysisk skada eller smärta, men också svårare former av psykisk skada. De handlingar som ligger nära gränsen till misshandel torde ofta vara straffbara som något annat brott enligt 3 eller 4 kap. BrB. Gällande svenska bestämmelser torde väl täcka innehållet i artikel 1.

Artikel 2 ålägger staterna att vidta åtgärder för att förhindra tortyrhandlingar. Jag vill här särskilt peka på punkt 3 som stadgar att en order från en överordnad offentlig tjänsteman eller offentlig myndighet inte får åberopas för att rättfärdiga tortyr. I detta sammanhang kan finnas skäl att uppmärksamma bestämmelsen i 24 kap. 6 § BrB, som lyder:

Gärning som någon begått på befallning av den under vars lydnad han står skall ej medföra ansvar för honom, om han med hänsyn till lydadsförhållandets art, gärningens beskaffenhet och omständigheterna i övrigt hade att efterkomma befallningen.

Det torde vara uteslutet att ansvarsfrihet enligt denna paragraf kan komma ifråga för en gärning som innefattar tortyr.

Åtagandena i *artikel 3* är i svensk rätt uppfyllda genom reglerna om asylrätt i 3 och 6 §§ utlänningslagen (1980: 376) som hindrar att utvisning sker i de fall där man vid prövning i ett konkret fall finner att det föreligger fara för att en person skall utsättas för tortyr, om han utvisas. Vad gäller utlämning för brott vill jag hänvisa till 7 § lagen (1957: 668) om utlämning

för brott, som innehåller liknande regler till skydd för den som riskerar utlämnande.

Artikel 4 ålägger konventionsstaterna att se till att tortyrhandlingar utgör brott enligt deras strafflag. Brotten i 3 och 4 kap. BrB – sammanställda med medverkansreglerna i 23 kap. – täcker enligt min mening konventionens krav. Jag konstaterar också att försök till misshandel, som inte är ringa, är straffbart enligt 3 kap. 10 § BrB. Det bör även noteras att en tortyrhandling naturligtvis kan vara straffbar också enligt andra bestämmelser, t. ex. som övergrepp i rättssak (17 kap. 10 § BrB).

Artikel 5 uppställer bestämmelser för tillämplig strafflag. Reglerna om tillämpligheten av svensk lag i 2 kap. BrB täcker helt vad som krävs i artikelns punkt 1 a och b.

Av punkt 1 c följer att en stat åtar sig att svara för lagföring "när offret är medborgare i den staten, om denna stat anser detta vara lämpligt". Denna föreskrift är mera långtgående än vad reglerna i BrB täcker. I och för sig kan lagföring i Sverige av brott utomlands mot svenskt brottsoffer ske i ett antal fall utöver dem som nämns i 1 a och b. Av betydelse är särskilt 2 kap. 2 § första stycket 3 BrB som i princip gör det möjligt att i Sverige åtala en utlänning som finns här i riket när det på brotten kan följa fängelse i mer än sex månader. Jag syftar vidare på fall som anges i samma paragraf första stycket 1 senare ledet ("av utlänning med hemvist i Sverige") och i 2 kap. 3 § BrB (i andra fall än då brottet begåtts på svenskt fartyg eller luftfartyg). Ytterligare kan jag hänvisa till 2 kap. 3 a § BrB jämfört med lagen (1976: 19) om internationellt samarbete rörande lagföring för brott. Att märka är emellertid att de långtgående anspråken att i Sverige döma över brott utomlands modifieras av åtalsbestämmelserna i 2 kap. 2 § andra stycket och 5 a § BrB.

De nu angivna reglerna ger uttryck för vad Sverige anser vara en rimlig nivå när det gäller lagföring i Sverige för gärningar som har begåtts utomlands mot svenska brottsoffer. De svenska bestämmelserna säkerställer alltså inte att man i varje fall av brott mot ett svenskt offer utomlands kan lagföra gärningsmannen i Sverige.

Här är dock att märka att någon skyldighet att lagföra en gärningsman i den situationen inte föreligger enligt konventionstexten. Det enskilda landet ges nämligen möjlighet att göra en lämplighetsprövning i lagförandefrågan.

Någon situation där Sverige skulle kunna sägas bryta mot konventionen behöver således inte uppkomma. Den praktiska slutsatsen torde bli att något behov av lagstiftning inte föreligger.

När det gäller det krav på jurisdiktion som ställs upp i punkt 2 kan konstateras att bestämmelserna i 2 kap. BrB ger så vidsträckt behörighet åt svenska domstolar att det knappast kan inträffa något fall av det slag som är aktuellt där svensk domsrätt ej föreligger. I konsekvens med de ställningstaganden som har gjorts i andra liknande sammanhang (jfr t. ex. prop. 1975: 71 s. 29) anser jag med hänsyn härtill att inte heller denna punkt påkallar någon lagändring.

Av *artikel 6* följer att konventionsstaterna förpliktar sig att ingripa med vissa tvångsmedel mot den som misstänks för tortyrbrott. Om brottet har

begåtts i Sverige, är reglerna om häktning reseförbud m. m. i 24 och 25 kap. rättegångsbalken direkt tillämpliga. Detsamma gäller de fall där gärningen har begåtts utomlands men lagföringen skall ske här enligt bestämmelserna i 2 kap. BrB.

I utlämningsärenden är reglerna i 24 och 25 kap. rättegångsbalken också tillämpliga genom hänvisningar i 16 § lagen (1957:668) om utlämning för brott (allmänna utlämningslagen) och 12 § lagen (1959:254) om utlämning för brott till Danmark, Finland, Island och Norge (nordiska utlämningslagen).

Vad som sägs i artikel 6 punkt 1 andra meningen betyder att konventionen kräver att en person som är misstänkt för tortyrbrott utomlands skall kunna berövas friheten i Sverige även innan en formell begäran om utlämning kunnat överlämnas. Erforderliga bestämmelser härom finns i 23 § allmänna utlämningslagen och 17 § nordiska utlämningslagen.

Punkterna 2–4 torde inte medföra några problem i jämförelse med svensk lagstiftning.

Av *artikel 7* följer att en stat som inte lämnar ut en person som är misstänkt för tortyrbrott skall vara skyldig att låta statens egna myndigheter lagföra personen ifråga. Artikeln torde knappast kräva några kommentarer för svenskt vidkommande.

Som en anmärkning i anslutning till *artikel 8* punkt 1 kan jag nämna att utlämning för våld eller hot mot krigsman (21 kap. 7 § BrB), vilket kan tänkas vara ett tortyrbrott, inte får ske enligt 5 § första stycket allmänna utlämningslagen. Om en sådan gärning innefattar även brott som är utlämningsbart, får dock utlämning ske för det brottet. En likartad regel gäller i fråga om politiska brott (6 §). Denna reglering torde inte strida mot konventionen. Artikel 8 medger ju (i punkterna 2 och 3) att resp. stat tillämpar sina ordinarie utlämningsbestämmelser även i de fall konventionen behandlar.

Bestämmelserna i *artikel 9* om internationell rättshjälp föreskriver bl. a. att konventionsstaterna skall lämna varandra mesta möjliga bistånd i samband med de straffrättsliga förfaranden som är aktuella i sammanhanget. Detta kan för svenskt vidkommande sägas ske redan idag enligt regler och praxis beträffande internationell rättshjälp.

I *artikel 10* ställs upp krav på viss utbildning och undervisning m. m. Jag återkommer till dessa frågor i anslutning till artikel 16.

Till *artiklarna 11–13* som berör förhållningsregler, undersökningar och klagomöjligheter m. m. behövs enligt min mening inga särskilda kommentarer.

Artikel 14 föreskriver om rätt till skadestånd. Den svenska regleringen på området innebär följande.

Enligt 2 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207) skall person- eller sakskada som vållas med uppsåt eller av oaktsamhet ersättas av gärningsmannen. En ren förmögenhetsskada som vållas genom brott skall också ersättas (2 kap. 4 § skadeståndslagen). Även ideellt skadestånd för lidande som någon tillfogar annan genom brott mot den personliga friheten skall ersättas (1 kap. 3 § skadeståndslagen). Om en tortyrhandling skulle begås i t. ex.

statens verksamhet, kan den drabbade vända sig direkt till staten med sina anspråk (3 kap. skadeståndslagen).

Utöver skadeståndslagen kan jag också nämna brottsskadelagen (1978:413), enligt vilken ersättning för vissa skador i samband med brott kan utges av statsmedel.

Sammanfattningsvis kan sägas att de svenska reglerna på området är tillräckliga för att tillmötesgå konventionens krav.

Några uttryckliga regler som tillgodoser det i *artikel 15* stadgade förbudet mot användning av utsagor som gjorts till följd av tortyr finns inte i rättegångsbalken. Däremot är det självklart att vad konventionen kräver gäller ändå, bl. a. därför att en framtvingen utsaga saknar bevisvärde. Artikeln kräver med andra ord ingen ny svensk lagstiftning.

I fråga om *artikel 16* angående andra handlingar som innebär grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning kan sägas att artikelns krav ligger på ett allmänt plan och torde uppfyllas av Sverige redan nu. I ett hänseende är artikelns krav så konkret att några ytterligare kommentarer kan vara på sin plats. Jag syftar på kravet (genom hänvisningen till artikel 10) att konventionens förbud mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning uttryckligen skall skrivas in i instruktioner för olika grupper av befattningshavare (polis, militär, vårdpersonal och alla andra grupper som har att göra med personer som är berövade friheten).

Jag vill här peka på att sådana regler finns redan idag för de centrala grupperna, dvs. polis samt häktes- och kriminalvårdspersonal. Vad jag främst syftar på är följande bestämmelser:

- Under förhör må ej i syfte att framkalla bekännelse eller uttalande i viss riktning användas medvetet oriktiga uppgifter, löften eller förespeglningar om särskilda förmåner, hot, tvång, uttrötning eller andra otillbörliga åtgärder (23 kap. 12 § rättegångsbalken)

- Häktad skall behandlas så att skadliga följder av frihetsberövande motverkas (2 § lagen 1976:371 om behandlingen av häktade och anhållna m. fl.)

- Intagen skall behandlas med aktning för hans människovärde (9 § lagen 1974:203 om kriminalvård i anstalt).

De angivna bestämmelserna torde vara tillräckliga på sitt område.

Jag kan vidare hänvisa till lagen (1980:11) om tillsyn över hälso- och sjukvårdspersonalen m. fl., som ju täcker i princip all medicinsk vårdpersonal oavsett huvudman. I 5 § anges bl. a. att den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen skall visa patienten omtanke och respekt. Denna bestämmelse får anses täcka behovet på det medicinska området.

Några kommentarer till *artiklarna 17 och 18* som innehåller bestämmelser om upprättandet av en kommitté mot tortyr torde inte behövas.

Som jag tidigare har nämnt rådde det stor oenighet om texten till *artiklarna 19 och 20* under slutfasen av konventionsarbetet. Efter ingående konsultationer accepterades dock artiklarna i det skick vari de nu föreligger.

Vad avser artikel 20 kan nämnas att kommittén genom olika åtgärder har möjlighet att kontrollera att konventionen efterlevs. Av intresse i samman-

hanget är särskilt att kommissionen kan utse en eller flera av sina medlemmar att göra en konfidentiell utredning i samarbete med den berörda konventionsstaten. Som ett inslag i denna utredning kan i samförstånd med konventionsstaten göras besök på dess territorium.

Av artikel 28 följer att en stat som tillträder konventionen kan reservera sig mot det nu nämnda undersökningsförfarandet. Denna reservationsrätt är en eftergift åt särskilt öststaterna och ett antal länder i tredje världen. I praktiken innebär detta att de länder som inte vill tillåta en noggrann kontroll måste särskilt anmärka detta när de antar konventionen. En stat som gör ett sådant förbehåll, visar därmed att den ställer sig utanför en viktig kontrollmekanism i konventionssystemet.

En konventionsstat kan när som helst enligt *artiklarna 21 och 22* avge förklaringar att den erkänner kommitténs behörighet att pröva framställningar i vilka en konventionsstat påstår att en annan konventionsstat inte uppfyller sina förpliktelser respektive att pröva framställningar från enskilda personer som påstår att de blivit utsatta för en konventionsstats kränkningar.

Enligt min mening är förfarandena enligt dessa båda artiklar ett utomordentligt viktigt inslag i konventionens kontrollsystem. Jag föreslår att Sverige i samband med ratificeringen av konventionen avger förklaringar enligt båda artiklarna.

Jag vill i detta sammanhang påpeka att en person som påstår sig ha blivit utsatt för tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning kan ha flera möjligheter att klaga. Avgörande är här vilka åtaganden den stat, mot vilken klagomålen riktas, har gjort. De utvägar som kan stå till buds är:

- förfarande enligt det fakultativa protokollet till FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (tortyr är förbjuden enligt artikel 7 i denna konvention)

- förfarande inför den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna (tortyr är som tidigare nämnts förbjuden enligt artikel 3 i den europeiska konventionen)

- förfarande inför den kommitté mot tortyr som upprättas enligt den nu aktuella konventionen.

Ett särskilt problem kan uppkomma när det gäller klagorätten enligt tortyrkonventionens artikel 21 i jämförelse med den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna. Problemet är besläktat med den konkurrenssituation som kan uppkomma mellan den europeiska konventionen och FN-konventionen till skydd för medborgerliga och politiska rättigheter. Vad jag syftar på är följande situation.

Artikel 3 i den europeiska konventionen förbjuder som jag just har konstaterat tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling. En fördragsslutande stat som anser att en annan stat som är ansluten till konventionen kränker bestämmelserna i nämnda artikel kan enligt artikel 24 i konventionen hänskjuta frågan till den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna. De båda staterna ifråga kan emellertid också ha avgett förklaring enligt artikel 41 i konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Den artikeln innebär att FN:s kommitté för de mänsk-

liga rättigheterna har behörighet att ta emot och pröva framställningar från en klagande stat.

Europarådets ministerkommitté har år 1970 antagit en resolution 70 (17) som avser att lösa denna konkurrenssituation. Resolutionen innebär att stater som är underkastade båda de nu nämnda förfarandena vid lösande av tvister som gäller fri- och rättigheter som är garanterade i båda konventionerna skall begagna sig av det förfarande som den europeiska konventionen erbjuder.

Mot denna bakgrund anser jag – med tanke på den klagorätt som föreligger enligt artikel 21 i tortyrkonventionen – att Sverige skall beakta resolution 70 (17). Vid tvist med stat som är ansluten till den europeiska konventionen och till tortyrkonventionen bör Sverige alltså begagna sig av det förfarande som föreskrivs i den förstnämnda konventionen.

Artikel 23 angående immunitet och privilegier m. m. faller in under punkt 2 i bilagan till lagen (1976: 661) om immunitet och privilegier i vissa fall. Den punkten gäller medlemmarnas representanter i FN och personer med tjänst hos eller uppdrag av organisationen. Ett tillkännagivande behövs som kompletterar tillkännagivandet (1983: 739) av vissa uppgifter om överenskommelser som avses i 4 § lagen (1976: 661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Konventionens *övriga artiklar* bereder inte några problem när det gäller förhållandet till gällande svensk rätt.

Sammanfattningsvis får jag anföra följande.

Konventionen utgör ett betydelsefullt tillskott till det regelsystem som syftar till att stärka skyddet för de mänskliga rättigheterna. Sverige har – i enlighet med sina utrikespolitiska traditioner – engagerat sig hårt i förhållningsarbetet och har spelat en väsentlig roll vid konventionens tillblivelse. Jag förordar alltså att Sverige tillträder konventionen.

5 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att godkänna konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning med de förklaringar enligt artiklarna 21 och 22 i konventionen som jag har angett.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment

The States Parties to this Convention,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, recognition of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Recognizing that those rights derive from the inherent dignity of the human person,

Considering the obligation of States under the Charter, in particular Article 55, to promote universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms,

Having regard to article 5 of the Universal Declaration of Human Rights and article 7 of the International Covenant on Civil and Political Rights, both of which provide that no one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment,

Having regard also to the Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, adopted by the General Assembly on 9 December 1975,

Desiring to make more effective the struggle against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment throughout the world,

Have agreed as follows:

PART I

Article 1

1. For the purposes of this Convention, the term "torture" means any act by which severe pain or suffering, whether physical or mental, is intentionally inflicted on a person for such purposes as obtaining from him or a third person information or a confession, punishing him for an act he or a third person

Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants

Les Etats parties à la présente Convention,

Considérant que, conformément aux principes proclamés dans la Charte des Nations Unies, la reconnaissance des droits égaux et inaliénables de tous les membres de la famille humaine est le fondement de la liberté, de la justice et de la paix dans le monde,

Reconnaissant que ces droits procèdent de la dignité inhérente à la personne humaine,

Considérant que les Etats sont tenus, en vertu de la Charte, en particulier de l'Article 55, d'encourager le respect universel et effectif des droits de l'homme et des libertés fondamentales,

Tenant compte de l'article 5 de la Déclaration universelle des droits de l'homme et de l'article 7 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques qui prescrivent tous deux que nul ne sera soumis à la torture, ni à des peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants,

Tenant compte également de la Déclaration sur la protection de toutes les personnes contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, adoptée par l'Assemblée générale le 9 décembre 1975,

Désireux d'accroître l'efficacité de la lutte contre la torture et les autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants dans le monde entier,

Sont convenus de ce qui suit:

PREMIERE PARTIE

Article premier

1. Aux fins de la présente Convention, le terme «torture» désigne tout acte par lequel une douleur ou des souffrances aiguës, physiques ou mentales, sont intentionnellement infligées à une personne aux fins notamment d'obtenir d'elle ou d'une tierce personne des renseignements ou des aveux, de la punir

Översättning

Konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning

De stater som är parter i denna konvention,

som beaktar att, i enlighet med de principer som proklamerats i Förenta nationernas stadga, erkännandet av de lika och oförbytterliga rättigheter som tillkommer alla människor utgör grundvalen för frihet, rättvisa och fred i världen,

som erkänner att dessa rättigheter härrör från människans nedärvda värdighet,

som beaktar staternas skyldighet enligt stadgan, särskilt artikel 55, att främja allmän respekt för och iakttagande av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter,

som tar hänsyn till artikel 5 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och artikel 7 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, vilka båda föreskriver att ingen får utsättas för tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning,

som också tar hänsyn till förklaringen om skydd för alla människor mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, antagen av generalförsamlingen den 9 december 1975,

som önskar göra kampen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning mera effektiv överallt i världen,

har kommit överens om följande.

DEL I

Artikel 1

1. I denna konvention avses med begreppet tortyr varje handling genom vilken allvarlig smärta eller svårt lidande, fysiskt eller psykiskt, medvetet tillfogas någon antingen för sådana syften som att erhålla information eller en bekännelse av honom eller en tredje person, att straffa honom för en gärning som

has committed or is suspected of having committed, or intimidating or coercing him or a third person, or for any reason based on discrimination of any kind, when such pain or suffering is inflicted by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. It does not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to lawful sanctions.

2. This article is without prejudice to any international instrument or national legislation which does or may contain provisions of wider application.

Article 2

1. Each State Party shall take effective legislative, administrative, judicial or other measures to prevent acts of torture in any territory under its jurisdiction.

2. No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification of torture.

3. An order from a superior officer or a public authority may not be invoked as a justification of torture.

Article 3

1. No State Party shall expel, return ("refouler") or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he would be in danger of being subjected to torture.

2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant

d'un acte qu'elle ou une tierce personne a commis ou est soupçonnée d'avoir commis, de l'intimider ou de faire pression sur elle ou d'intimider ou de faire pression sur une tierce personne, ou pour tout autre motif fondé sur une forme de discrimination quelle qu'elle soit, lorsqu'une telle douleur ou de telles souffrances sont infligées par un agent de la fonction publique ou toute autre personne agissant à titre officiel ou à son instigation ou avec son consentement exprès ou tacite. Ce terme ne s'étend pas à la douleur ou aux souffrances résultant uniquement de sanctions légitimes, inhérentes à ces sanctions ou occasionnées par elles.

2. Cet article est sans préjudice de tout instrument international ou de toute loi nationale qui contient ou peut contenir des dispositions de portée plus large.

Article 2

1. Tout Etat partie prend des mesures législatives, administratives, judiciaires et autres mesures efficaces pour empêcher que des actes de torture soient commis dans tout territoire sous sa juridiction.

2. Aucune circonstance exceptionnelle, quelle qu'elle soit, qu'il s'agisse de l'état de guerre ou de menace de guerre, d'instabilité politique intérieure ou de tout autre état d'exception, ne peut être invoquée pour justifier la torture.

3. L'ordre d'un supérieur ou d'une autorité publique ne peut être invoqué pour justifier la torture.

Article 3

1. Aucun Etat partie n'expulsera, ne refoulera, ni n'extradera une personne vers un autre Etat où il y a des motifs sérieux de croire qu'elle risque d'être soumise à la torture.

2. Pour déterminer s'il y a de tels motifs, les autorités compétentes tiendront compte de toutes les considérations pertinentes, y com-

han eller en tredje person har begått eller misstänks ha begått eller att hota eller tvinga honom eller en tredje person eller också av något skäl som har sin grund i någon form av diskriminering, under förutsättning att smärtan eller lidandet åsamkas av eller på anstiftan eller med samtycke eller medgivande av en offentlig tjänsteman eller någon annan person som handlar såsom företrädare för det allmänna. Tortyr innefattar inte smärta eller lidande som uppkommer enbart genom eller är förknippade med lagenliga sanktioner.

2. Denna artikel får ej åberopas gentemot internationella instrument eller nationell lagstiftning som innehåller eller kan innehålla bestämmelser som går längre.

Artikel 2

1. Varje konventionsstat skall vidta effektiva legislativa, administrativa, rättsliga eller andra åtgärder för att förhindra tortyrhandlingar inom varje territorium under dess jurisdiktion.

2. Inga som helst särskilda omständigheter, vare sig krigstillstånd eller krigshot, inre politisk instabilitet eller annan allmän nödsituation får anföras för att rättfärdiga tortyr.

3. En order från en överordnad offentlig tjänsteman eller offentlig myndighet får inte åberopas för att rättfärdiga tortyr.

Artikel 3

1. Ingen konventionsstat skall utvisa, återföra eller utlämna en person till en annan stat, i vilken det finns grundad anledning att tro att han skulle vara i fara för att utsättas för tortyr.

2. För att fastställa huruvida sådan anledning föreligger, skall de behöriga myndigheterna beakta alla hänsyn av betydelse, vari i före-

considerations including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights.

Article 4

1. Each State Party shall ensure that all acts of torture are offences under its criminal law. The same shall apply to an attempt to commit torture and to an act by any person which constitutes complicity or participation in torture.

2. Each State Party shall make these offences punishable by appropriate penalties which take into account their grave nature.

Article 5

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences referred to in article 4 in the following cases:

(a) When the offences are committed in any territory under its jurisdiction or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) When the alleged offender is a national of that State;

(c) When the victim is a national of that State if that State considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over such offences in cases where the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction and it does not extradite him pursuant to article 8 to any of the States mentioned in paragraph 1 of this article.

3. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

pris, le cas échéant, de l'existence, dans l'Etat intéressé, d'un ensemble de violations systématiques des droits de l'homme, graves, flagrantes ou massives.

Article 4

1. Tout Etat partie veille à ce que tous les actes de torture constituent des infractions au regard de son droit pénal. Il en est de même de la tentative de pratiquer la torture ou de tout acte commis par n'importe quelle personne qui constitue une complicité ou une participation à l'acte de torture.

2. Tout Etat partie rend ces infractions passibles de peines appropriées qui prennent en considération leur gravité.

Article 5

1. Tout Etat partie prend les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître des infractions visées à l'article 4 dans les cas suivants:

(a) Quand l'infraction a été commise sur tout territoire sous la juridiction dudit Etat ou à bord d'aéronefs ou de navires immatriculés dans cet Etat;

(b) Quand l'auteur présumé de l'infraction est un ressortissant dudit Etat;

(c) Quand la victime est un ressortissant dudit Etat et que ce dernier le juge approprié.

2. Tout Etat partie prend également les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître desdites infractions dans le cas où l'auteur présumé de celles-ci se trouve sur tout territoire sous sa juridiction et où ledit Etat ne l'extrade pas conformément à l'article 8 vers l'un des Etats visés au paragraphe 1 du présent article.

3. La présente Convention n'écarte aucune compétence pénale exercée conformément aux lois nationales.

kommande fall även skall inbegripas förekomsten i den berörda staten av ett konsekvent handlingsmönster av grova, uppenbara eller talrika kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Artikel 4

1. Varje konventionsstat skall säkerställa att alla tortyrhandlingar utgör brott enligt dess strafflag. Detsamma gäller försök att utöva tortyr samt av någon person vidtagen handling som utgör medverkan till eller deltagande i tortyr.

2. Varje konventionsstat skall belägga dessa brott med adekvata straff, som beaktar deras allvarliga karaktär.

Artikel 5

1. Varje konventionsstat skall vidta sådana åtgärder som kan vara nödvändiga för att hävda egen domsrätt i fråga om de i artikel 4 avsedda brotten i följande fall:

- a) när brottet begås inom något territorium under dess jurisdiktion eller ombord på fartyg eller luftfartyg som är registrerat i den staten;
- b) när den påstådde förövaren är medborgare i den staten;
- c) när offret är medborgare i den staten, om denna stat anser detta vara lämpligt.

2. Varje konventionsstat skall likaledes vidta de åtgärder som kan vara nödvändiga för att domstolsprövning skall kunna förekomma beträffande sådana brott i fall att den påstådde förövaren uppehåller sig inom något territorium under dess jurisdiktion och den inte i enlighet med artikel 8 utlämnar honom till någon av de i punkt 1 i denna artikel nämnda staterna.

3. Denna konvention utesluter inte lagföring för brott i enlighet med inhemsk lag.

Article 6

1. Upon being satisfied, after an examination of information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person alleged to have committed any offence referred to in article 4 is present shall take him into custody or take other legal measures to ensure his presence. The custody and other legal measures shall be as provided in the law of that State but may be continued only for such time as is necessary to enable any criminal or extradition proceedings to be instituted.

2. Such State shall immediately make a preliminary inquiry into the facts.

3. Any person in custody pursuant to paragraph 1 of this article shall be assisted in communicating immediately with the nearest appropriate representative of the State of which he is a national, or, if he is a stateless person, with the representative of the State where he usually resides.

4. When a State, pursuant to this article, has taken a person into custody, it shall immediately notify the States referred to in article 5, paragraph 1, of the fact that such person is in custody and of the circumstances which warrant his detention. The State which makes the preliminary inquiry contemplated in paragraph 2 of this article shall promptly report its findings to the said States and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 7

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed any offence referred to in article 4 is found shall in the cases contemplated in article 5, if it does not extradite him, submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

Article 6

1. S'il estime que les circonstances le justifient, après avoir examiné les renseignements dont il dispose, tout Etat partie sur le territoire duquel se trouve une personne soupçonnée d'avoir commis une infraction visée à l'article 4 assure la détention de cette personne ou prend toutes autres mesures juridiques nécessaires pour assurer sa présence. Cette détention et ces mesures doivent être conformes à la législation dudit Etat; elles ne peuvent être maintenues que pendant le délai nécessaire à l'engagement de poursuites pénales ou d'une procédure d'extradition.

2. Ledit Etat procède immédiatement à une enquête préliminaire en vue d'établir les faits.

3. Toute personne détenue en application du paragraphe 1 du présent article peut communiquer immédiatement avec le plus proche représentant qualifié de l'Etat dont elle a la nationalité ou, s'il s'agit d'une personne apatride, avec le représentant de l'Etat où elle réside habituellement.

4. Lorsqu'un Etat a mis une personne en détention, conformément aux dispositions du présent article, il avise immédiatement de cette détention et des circonstances qui la justifient les Etats visés au paragraphe 1 de l'article 5. L'Etat qui procède à l'enquête préliminaire visée au paragraphe 2 du présent article en communique rapidement les conclusions auxdits Etats et leur indique s'il entend exercer sa compétence.

Article 7

1. L'Etat partie sur le territoire sous la juridiction duquel l'auteur présumé d'une infraction visée à l'article 4 est découvert, s'il n'extrade pas ce dernier, soumet l'affaire, dans les cas visés à l'article 5, à ses autorités compétentes pour l'exercice de l'action pénale.

Artikel 6

1. Sedan den efter en undersökning av tillgänglig information konstaterat att omständigheterna så kräver, skall en konventionsstat, inom vilkens territorium en person som påstås ha begått ett brott som avses i artikel 4 uppehåller sig, ta honom i fängsligt förvar eller vidta andra rättsliga åtgärder för att säkerställa hans närvaro. Det fängsliga förvarct och övriga rättsliga åtgärder skall vara i enlighet med den statens lag men får pågå endast under den tid som krävs för att genomföra förfarande avseende straffansvar eller utlämning.

2. En sådan stat skall omedelbart göra en preliminär undersökning av fakta.

3. Varje person som tagits i fängsligt förvar i enlighet med punkt 1 i denna artikel skall få hjälp med att omedelbart sätta sig i förbindelse med närmaste behörig företrädare för den stat där han är medborgare eller, om han är statslös, med företrädaren för den stat där han vanligen har hemvist.

4. När en stat i enlighet med denna artikel har tagit en person i fängsligt förvar, skall den omedelbart underrätta de stater som avses i artikel 5, punkt 1, om att denna person är tagen i förvar och om de omständigheter som ligger till grund för gripandet. Den stat som utför den preliminära undersökning, som anges i punkt 2 i denna artikel skall snarast meddela sina slutsatser till de nämnda staterna och ange huruvida den avser att låta domstol pröva fallet.

Artikel 7

1. Den konventionsstat som har jurisdiktion över territorium inom vilket en person påträffas som påstås ha begått ett brott som avses i artikel 4, skall i fall som avses i artikel 5, om den inte utlämnar denna person, underställa behöriga myndigheter ärendet i och för åtal.

2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a serious nature under the law of that State. In the cases referred to in article 5, paragraph 2, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in article 5, paragraph 1.

3. Any person regarding whom proceedings are brought in connection with any of the offences referred to in article 4 shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings.

Article 8

1. The offences referred to in article 4 shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

2. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of such offences. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize such offences as extraditable offences between themselves subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. Such offences shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with article 5, paragraph 1.

2. Ces autorités prennent leur décision dans les mêmes conditions que pour toute infraction de droit commun de caractère grave en vertu du droit de cet Etat. Dans les cas visés au paragraphe 2 de l'article 5, les règles de preuve qui s'appliquent aux poursuites et à la condamnation ne sont en aucune façon moins rigoureuses que celles qui s'appliquent dans les cas visés au paragraphe 1 de l'article 5.

3. Toute personne poursuivie pour l'une quelconque des infractions visées à l'article 4 bénéficiera de la garantie d'un traitement équitable à tous les stades de la procédure.

Article 8

1. Les infractions visées à l'article 4 sont de plein droit comprises dans tout traité d'extradition conclu entre Etats parties. Les Etats parties s'engagent à comprendre lesdites infractions dans tout traité d'extradition à conclure entre eux.

2. Si un Etat partie qui subordonne l'extradition à l'existence d'un traité est saisi d'une demande d'extradition par un autre Etat partie avec lequel il n'est pas lié par un traité d'extradition, il peut considérer la présente Convention comme constituant la base juridique de l'extradition en ce qui concerne lesdites infractions. L'extradition est subordonnée aux autres conditions prévues par le droit de l'Etat requis.

3. Les Etats parties qui ne subordonnent pas l'extradition à l'existence d'un traité reconnaissant lesdites infractions comme cas d'extradition entre eux dans les conditions prévues par le droit de l'Etat requis.

4. Entre Etats parties lesdites infractions sont considérées aux fins d'extradition comme ayant été commises tant au lieu de leur perpétration que sur le territoire sous la juridiction des Etats tenus d'établir leur compétence en vertu du paragraphe 1 de l'article 5.

2. Dessa myndigheter skall fatta sitt beslut på samma sätt som när det är fråga om ett vanligt brott av allvarlig karaktär enligt den statens lag. I de fall som avses i artikel 5, punkt 2, skall de beviskrav som erfordras för åtal och fällande dom inte på något sätt vara mindre stränga än de som tillämpas på de fall som avses i artikel 5, punkt 1.

3. Varje person mot vilken ett förfarande inleds i samband med något av de brott som anges i artikel 4 skall tillförsäkras en rättvis behandling under alla stadier i förfarandet.

Artikel 8

1. Brotts som anges i artikel 4 skall anses vara upptagna bland utlämningsbara brott i varje förefintligt utlämningsavtal mellan konventionsstaterna. Konventionsstaterna åtar sig att uppta sådana brott bland de utlämningsbara brotten i varje utlämningsavtal som ingås mellan dem.

2. Om en konventionsstat som gör utlämning beroende av förekomsten av ett avtal mottar en utlämningsframställning från en annan konventionsstat, med vilken den inte har något utlämningsavtal, kan den betrakta denna konvention som den lagliga grunden för utlämning för sådana brott. Utlämning skall vara underkastad de övriga villkor som föreskrivs i den anmodade statens lag.

3. Konventionsstater som inte gör utlämning beroende av förekomsten av ett avtal skall erkänna sådana brott såsom utlämningsbara brott mellan dem själva med förbehåll för de villkor som föreskrivs i den anmodade statens lag.

4. Sådana brott skall vad avser utlämning mellan konventionsstater behandlas som om de hade begåtts inte endast på den plats där de ägde rum utan även inom de territorier som tillhör den stat som är förpliktad att lagföra brott i enlighet med artikel 5, punkt 1.

Article 9

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of any of the offences referred to in article 4, including the supply of all evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 of this article in conformity with any treaties on mutual judicial assistance that may exist between them.

Article 10

1. Each State Party shall ensure that education and information regarding the prohibition against torture are fully included in the training of law enforcement personnel, civil or military, medical personnel, public officials and other persons who may be involved in the custody, interrogation or treatment of any individual subjected to any form of arrest, detention or imprisonment.

2. Each State Party shall include this prohibition in the rules or instructions issued in regard to the duties and functions of any such persons.

Article 11

Each State Party shall keep under systematic review interrogation rules, instructions, methods and practices as well as arrangements for the custody and treatment of persons subjected to any form of arrest, detention or imprisonment in any territory under its jurisdiction, with a view to preventing any cases of torture.

Article 12

Each State Party shall ensure that its competent authorities proceed to a prompt and impartial investigation, wherever there is reasonable ground to believe that an act of tor-

Article 9

1. Les Etats parties s'accordent l'entraide judiciaire la plus large possible dans toute procédure pénale relative aux infractions visées à l'article 4, y compris en ce qui concerne la communication de tous les éléments de preuve dont ils disposent et qui sont nécessaires aux fins de la procédure.

2. Les Etats parties s'acquittent de leurs obligations en vertu du paragraphe 1 du présent article en conformité avec tout traité d'entraide judiciaire qui peut exister entre eux.

Article 10

1. Tout Etat partie veille à ce que l'enseignement et l'information concernant l'interdiction de la torture fassent partie intégrante de la formation du personnel civil ou militaire chargé de l'application des lois, du personnel médical, des agents de la fonction publique et des autres personnes qui peuvent intervenir dans la garde, l'interrogatoire ou le traitement de tout individu arrêté, détenu ou emprisonné de quelque façon que ce soit.

2. Tout Etat partie incorpore ladite interdiction aux règles ou instructions édictées en ce qui concerne les obligations et les attributions de telles personnes.

Article 11

Tout Etat partie exerce une surveillance systématique sur les règles, instructions, méthodes et pratiques d'interrogatoire et sur les dispositions concernant la garde et le traitement des personnes arrêtées, détenues ou emprisonnées de quelque façon que ce soit sur tout territoire sous sa juridiction, en vue d'éviter tout cas de torture.

Article 12

Tout Etat partie veille à ce que les autorités compétentes procèdent immédiatement à une enquête impartiale chaque fois qu'il y a des motifs raisonnables de croire qu'un acte de

Artikel 9

1. Konventionsstaterna skall lämna varandra mesta möjliga bistånd i samband med de straffrättsliga förfaranden som inletts vad avser brott enligt artikel 4, vari inbegrips tillhandahållande av allt bevismaterial som de förfogar över och som behövs vid förfarandet.

2. Konventionsstaterna skall fullgöra sina skyldigheter enligt punkt 1 i denna artikel i överensstämmelse med de avtal om ömsesidig rättshjälp som kan finnas mellan dem.

Artikel 10

1. Varje konventionsstat skall säkerställa att undervisning och information om förbudet mot tortyr till fullo innefattas i utbildningen av civil och militär brottsbeivrande personal, medicinsk personal, myndighetspersoner och andra personer som kan delta vid fängsligt förvar, förhör eller behandling av enskilda personer som blivit utsatta för någon form av gripande, kvarhållande eller frihetsberövande.

2. Varje konventionsstat skall införa detta förbud i de regler eller instruktioner som utfärdats rörande sådana personers skyldigheter och uppgifter.

Artikel 11

Varje konventionsstat skall i syfte att förhindra fall av tortyr systematiskt se över förhållningsregler, instruktioner, metoder och rutiner liksom procedurer för fängsligt förvar och behandling av personer som blir föremål för någon form av gripande, kvarhållande eller frihetsberövande inom något territorium under dess jurisdiktion.

Artikel 12

Varje konventionsstat skall säkerställa att dess behöriga myndigheter företar en omedelbar och opartisk undersökning, då skälig orsak finns att misstänka att en tortyrhand-

ture has been committed in any territory under its jurisdiction.

Article 13

Each State Party shall ensure that any individual who alleges he has been subjected to torture in any territory under its jurisdiction has the right to complain to, and to have his case promptly and impartially examined by, its competent authorities. Steps shall be taken to ensure that the complainant and witnesses are protected against all ill-treatment or intimidation as a consequence of his complaint or any evidence given.

Article 14

1. Each State party shall ensure in its legal system that the victim of an act of torture obtains redress and has an enforceable right to fair and adequate compensation, including the means for as full rehabilitation as possible. In the event of the death of the victim as a result of an act of torture, his dependants shall be entitled to compensation.

2. Nothing in this article shall affect any right of the victim or other persons to compensation which may exist under national law.

Article 15

Each State Party shall ensure that any statement which is established to have been made as a result of torture shall not be invoked as evidence in any proceedings, except against a person accused of torture as evidence that the statement was made.

Article 16

1. Each State Party shall undertake to prevent in any territory under its jurisdiction other acts of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment which do not amount to torture as defined in article 1, when such acts are committed by or at the

torture a été commis sur tout territoire sous sa juridiction.

Article 13

Tout Etat partie assure à toute personne qui prétend avoir été soumise à la torture sur tout territoire sous sa juridiction le droit de porter plainte devant les autorités compétentes dudit Etat qui procéderont immédiatement et impartialement à l'examen de sa cause. Des mesures seront prises pour assurer la protection du plaignant et des témoins contre tout mauvais traitement ou toute intimidation en raison de la plainte déposée ou de toute déposition faite.

Article 14

1. Tout Etat partie garantit, dans son système juridique, à la victime d'un acte de torture, le droit d'obtenir réparation et d'être indemnisée équitablement et de manière adéquate, y compris les moyens nécessaires à sa réadaptation la plus complète possible. En cas de mort de la victime résultant d'un acte de torture, les ayants cause de celle-ci ont droit à indemnisation.

2. Le présent article n'exclut aucun droit à indemnisation qu'aurait la victime ou toute autre personne en vertu des lois nationales.

Article 15

Tout Etat partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite.

Article 16

1. Tout Etat partie s'engage à interdire dans tout territoire sous sa juridiction d'autres actes constitutifs de peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants qui ne sont pas des actes de torture telle qu'elle est définie à l'article premier lorsque de tels actes

ling begåtts inom något territorium under dess jurisdiktion.

Artikel 13

Varje konventionsstat skall säkerställa att varje enskild person som påstår att han blivit utsatt för tortyr inom något territorium under dess jurisdiktion har rätt att klaga hos samt få sitt fall omedelbart och opartiskt utrett av statens behöriga myndigheter. Åtgärder skall vidtas för att säkerställa att den klagande och vittnen skyddas mot alla former av övergrepp eller hotelser som en följd av klagan eller avgivna vittnesmål.

Artikel 14

1. Varje konventionsstat skall i sitt rättssystem säkerställa att offret för en tortyrhandling erhåller upprättelse och erhåller en verkställbar rätt till en rimlig och adekvat gottgörelse, varmed även förstås medel för ett så fullständigt återvinnande av hälsa som möjligt. Om offret skulle avlida till följd av en tortyrhandling, skall de personer som han underhåller vara berättigade till gottgörelse.

2. Ingenting i denna artikel skall påverka offrets eller andra personers rätt till gottgörelse enligt nationell lag.

Artikel 15

Varje konventionsstat skall säkerställa att ett uttalande, som konstaterats ha gjorts till följd av tortyr, inte skall åberopas som bevis i ett rättsligt förfarande utom mot en person som anklagas för tortyr såsom bevis för att uttalandet gjorts.

Artikel 16

1. Varje konventionsstat skall åta sig att inom varje territorium under dess jurisdiktion förhindra andra handlingar som innebär grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning men som inte kan betecknas som tortyr enligt definitionen i artikel 1, när dessa

instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. In particular, the obligations contained in articles 10, 11, 12 and 13 shall apply with the substitution for references to torture of references to other forms of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

2. The provisions of this Convention are without prejudice to the provisions of any other international instrument or national law which prohibits cruel, inhuman or degrading treatment or punishment or which relates to extradition or expulsion.

PART II

Article 17

1. There shall be established a Committee against Torture (hereinafter referred to as the Committee) which shall carry out the functions hereinafter provided. The Committee shall consist of ten experts of high moral standing and recognized competence in the field of human rights, who shall serve in their personal capacity. The experts shall be elected by the States Parties, consideration being given to equitable geographical distribution and to the usefulness of the participation of some persons having legal experience.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals. States Parties shall bear in mind the usefulness of nominating persons who are also members of the Human Rights Committee established under the International Covenant on Civil and Political Rights and who are willing to serve on the Committee against Torture.

sont commis par un agent de la fonction publique ou toute autre personne agissant à titre officiel, ou à son instigation ou avec son consentement exprès ou tacite. En particulier, les obligations énoncées aux articles 10, 11, 12 et 13 sont applicables moyennant le remplacement de la mention de la torture par la mention d'autres formes de peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants.

2. Les dispositions de la présente Convention sont sans préjudice des dispositions de tout autre instrument international ou de la loi nationale qui interdisent les peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, ou qui ont trait à l'extradition ou à l'expulsion.

DEUXIEME PARTIE

Article 17

1. Il est institué un Comité contre la torture (ci-après dénommé le Comité) qui a les fonctions définies ci-après. Le Comité est composé de dix experts de haute moralité et possédant une compétence reconnue dans le domaine des droits de l'homme, qui siègent à titre personnel. Les experts sont élus par les Etats parties, compte tenu d'une répartition géographique équitable et de l'intérêt que présente la participation aux travaux du Comité de quelques personnes ayant une expérience juridique.

2. Les membres du Comité sont élus au scrutin secret sur une liste de candidats désignés par les Etats parties. Chaque Etat partie peut désigner un candidat choisi parmi ses ressortissants. Les Etats parties tiennent compte de l'intérêt qu'il y a à désigner des candidats qui soient également membres du Comité des droits de l'homme institué en vertu du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et qui soient disposés à siéger au Comité contre la torture.

handlingar begås av eller sker på uppmaning eller med samtycke eller medgivande av en offentlig tjänsteman eller någon annan person som handlar såsom företrädare för det allmänna. Särskilt skall skyldigheterna enligt artiklarna 10, 11, 12 och 13 tillämpas, varvid hänvisningarna till tortyr skall utbytas mot hänvisningar till andra former av grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

2. Bestämmelserna i denna konvention får inte åberopas mot bestämmelser i andra internationella överenskommelser eller i nationell lag som förbjuder grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning eller som hänför sig till utlämning eller utvisning.

DEL II

Artikel 17

1. En kommitté mot tortyr (härnedan benämnd kommittén) skall upprättas, vilken skall utföra de uppgifter som föreskrivs i det följande. Kommittén skall vara sammansatt av tio personer med högt moraliskt anseende och erkänd sakkunskap på området för de mänskliga rättigheterna, vilka skall tjänstgöra i sin personliga egenskap. De sakkunniga skall väljas av konventionsstaterna, varvid avseende skall fästas vid en rättvis geografisk fördelning samt vid nyttan av att några av medlemmarna har juridisk erfarenhet.

2. Kommitténs medlemmar skall väljas genom hemlig omröstning från en förteckning över personer som föreslagits av konventionsstaterna. Varje konventionsstat kan föreslå en kandidat bland sina egna medborgare. Konventionsstaterna skall beakta att det kan vara lämpligt att föreslå personer som även är medlemmar av den kommitté för de mänskliga rättigheterna som tillsatts enligt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och som är villiga att tjänstgöra i kommittén mot tortyr.

3. Elections of the members of the Committee shall be held at biennial meetings of States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

4. The initial election shall be held no later than six months after the date of the entry into force of this Convention. At least four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within three months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties.

5. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election if renominated. However, the term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of these five members shall be chosen by lot by the chairman of the meeting referred to in paragraph 3 of this article.

6. If a member of the Committee dies or resigns or for any other cause can no longer perform his Committee duties, the State Party which nominated him shall appoint another expert from among its nationals to serve for the remainder of his term, subject to the approval of the majority of the States Parties. The approval shall be considered given unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks after having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

3. Les membres du Comité sont élus au cours de réunions biennales des Etats parties convoquées par le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. A ces réunions, où le quorum est constitué par les deux tiers des Etats parties, sont élus membres du Comité les candidats qui obtiennent le plus grand nombre de voix et la majorité absolue des votes des représentants des Etats parties présents et votants.

4. La première élection aura lieu au plus tard six mois après la date d'entrée en vigueur de la présente Convention. Quatre mois au moins avant la date de chaque élection, le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies envoie une lettre aux Etats parties pour les inviter à présenter leurs candidatures dans un délai de trois mois. Le Secrétaire général dresse une liste par ordre alphabétique de tous les candidats ainsi désignés, avec indication des Etats parties qui les ont désignés, et la communique aux Etats parties.

5. Les membres du Comité sont élus pour quatre ans. Ils sont rééligibles s'ils sont présentés à nouveau. Toutefois, le mandat de cinq des membres élus lors de la première élection prendra fin au bout de deux ans; immédiatement après la première élection, le nom de ces cinq membres sera tiré au sort par le président de la réunion mentionnée au paragraphe 3 du présent article.

6. Si un membre du Comité décède, se démet de ses fonctions ou n'est plus en mesure pour quelque autre raison de s'acquitter de ses attributions au Comité, l'Etat partie qui l'a désigné nomme parmi ses ressortissants un autre expert qui siège au Comité pour la partie du mandat restant à courir, sous réserve de l'approbation de la majorité des Etats parties. Cette approbation est considérée comme acquise à moins que la moitié des Etats parties ou davantage n'émettent une opinion défavorable dans un délai de six semaines à compter du moment où ils ont été informés par le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies de la nomination proposée.

3. Val av kommitténs medlemmar skall förrättas vartannat år vid möten med konventionsstaterna, som Förenta nationernas generalsekreterare sammankallat. Vid dessa möten, som är beslutsmässiga när två tredjedelar av konventionsstaterna är närvarande, skall de kandidater inväljas i kommittén som uppnår det största antalet röster och absolut majoritet av de närvarande och röstande konventionsstaternas röster.

4. Det första valet skall hållas senast sex månader efter dagen för denna konventions ikraftträdande. Senast fyra månader före varje valdag skall Förenta nationernas generalsekreterare skriftligen uppmana konventionsstaterna att inom tre månader inkomma med sina förslag. Generalsekreteraren skall upprätta och till konventionsstaterna överlämna en förteckning i alfabetisk ordning över samtliga föreslagna personer och ange vilka konventionsstater som föreslagit dem.

5. Kommitténs medlemmar skall väljas för en tid av fyra år. De kan återväljas, om de föreslagits till återval. För fem av de medlemmar som utsetts vid det första valet skall mandatiden dock utlöpa efter två år. Omedelbart efter det första valet skall namnen på dessa fem medlemmar utses genom lottdragning av ordföranden vid det i punkt 3 i denna artikel avsedda mötet.

6. Om en kommittémedlem avlider eller avsäger sig sitt uppdrag eller av någon annan anledning inte längre kan fullgöra sitt uppdrag inom kommittén, skall den konventionsstat som föreslog honom utnämna en annan sakkunnig bland sina medborgare, som skall inneha uppdraget under återstoden av mandattiden på villkor att flertalet konventionsstater godkänner det. Godkännandet skall anses ha givits, om inte minst hälften av konventionsstaterna ger ett nekande svar inom sex veckor efter det att de av Förenta nationernas generalsekreterare har underrättats om den föreslagna utnämningen.

7. States Parties shall be responsible for the expenses of the members of the Committee while they are in performance of Committee duties.

Article 18

1. The Committee shall elect its officers for a term of two years. They may be re-elected.

2. The Committee shall establish its own rules of procedure, but these rules shall provide, *inter alia*, that:

(a) Six members shall constitute a quorum;

(b) Decisions of the Committee shall be made by a majority vote of the members present.

3. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under this Convention.

4. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Committee. After its initial meeting, the Committee shall meet at such times as shall be provided in its rules of procedure.

5. The States Parties shall be responsible for expenses incurred in connection with the holding of meetings of the States Parties and of the Committee, including reimbursement to the United Nations for any expenses, such as the cost of staff and facilities, incurred by the United Nations pursuant to paragraph 3 of this article.

Article 19

1. The States Parties shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, reports on the measures they have taken to give effect to their undertakings under this Convention, within one year after the entry into force of the Conven-

7. Les Etats parties prennent à leur charge les dépenses des membres du Comité pour la période où ceux-ci s'acquittent de fonctions au Comité.

Article 18

1. Le Comité élit son bureau pour une période de deux ans. Les membres du bureau sont rééligibles.

2. Le Comité établit lui-même son règlement intérieur; celui-ci doit, toutefois, contenir notamment les dispositions suivantes:

(a) Le quorum est de six membres;

(b) Les décisions du Comité sont prises à la majorité des membres présents.

3. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies met à la disposition du Comité le personnel et les installations matérielles qui lui sont nécessaires pour s'acquitter efficacement des fonctions qui lui sont confiées en vertu de la présente Convention.

4. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies convoque les membres du Comité pour la première réunion. Après sa première réunion, le Comité se réunit à toute occasion prévue par son règlement intérieur.

5. Les Etats parties prennent à leur charge les dépenses occasionnées par la tenue de réunions des Etats parties et du Comité, y compris le remboursement à l'Organisation des Nations Unies de tous frais, tels que dépenses de personnel et coût d'installations matérielles, que l'Organisation aura engagés conformément au paragraphe 3 du présent article.

Article 19

1. Les Etats parties présentent au Comité, par l'entremise du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, des rapports sur les mesures qu'ils ont prises pour donner effet à leurs engagements en vertu de la présente Convention, dans un délai d'un an à

7. Konventionsstaterna skall ansvara för kommittémedlemmarnas utgifter under den tid som de utför uppdrag för kommittén.

Artikel 18

1. Kommittén skall välja sitt presidium för en period av två år. De kan återväljas.

2. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning; denna skall dock föreskriva bland annat följande:

a) kommittén är beslutmässig med sex medlemmar närvarande;

b) kommitténs beslut fattas med en majoritet av de närvarande medlemmarnas röster.

3. Förenta nationernas generalsekreterare skall tillhandahålla erforderlig personal och övriga resurser för att möjliggöra för kommittén att effektivt utföra sitt uppdrag enligt denna konvention.

4. Förenta nationernas generalsekreterare skall sammankalla kommitténs första möte. Efter sitt första möte skall kommittén sammanträda vid tidpunkter som anges i dess arbetsordning.

5. Konventionsstaterna skall ansvara för utgifter i samband med konventionsstaternas och kommitténs möten, vari inbegrips ersättning till Förenta nationerna för utgifter som exempelvis kostnaderna för personal och övriga resurser, som Förenta nationerna ådragit sig i enlighet med punkt 3 i denna artikel.

Artikel 19

1. Konventionsstaterna skall genom Förenta nationernas generalsekreterare inom ett år efter denna konventions ikraftträdande i förhållande till den berörda konventionsstaten till kommittén avge rapporter om de åtgärder som de vidtagit för att genomföra sina skyl-

tion for the State Party concerned. Thereafter the States Parties shall submit supplementary reports every four years on any new measures taken and such other reports as the Committee may request.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit the reports to all States Parties.

3. Each report shall be considered by the Committee which may make such general comments on the report as it may consider appropriate and shall forward these to the State Party concerned. That State Party may respond with any observations it chooses to the Committee.

4. The Committee may, at its discretion, decide to include any comments made by it in accordance with paragraph 3 of this article, together with the observations thereon received from the State Party concerned, in its annual report made in accordance with article 24. If so requested by the State Party concerned, the Committee may also include a copy of the report submitted under paragraph 1 of this article.

Article 20

1. If the Committee receives reliable information which appears to it to contain well-founded indications that torture is being systematically practised in the territory of a State Party, the Committee shall invite that State Party to co-operate in the examination of the information and to this end to submit observations with regard to the information concerned.

2. Taking into account any observations which may have been submitted by the State Party concerned, as well as any other relevant information available to it, the Committee may, if it decides that this is warranted, designate one or more of its members to make a confidential inquiry and to report to the Committee urgently.

compter de l'entrée en vigueur de la Convention pour l'Etat partie intéressé. Les Etats parties présentent ensuite des rapports complémentaires tous les quatre ans sur toutes nouvelles mesures prises, et tous autres rapports demandés par le Comité.

2. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies transmet les rapports à tous les Etats parties.

3. Chaque rapport est étudié par le Comité, qui peut faire les commentaires d'ordre général sur le rapport qu'il estime appropriés et qui transmet lesdits commentaires à l'Etat partie intéressé. Cet Etat partie peut communiquer en réponse au Comité toutes observations qu'il juge utiles.

4. Le Comité peut, à sa discrétion, décider de reproduire dans le rapport annuel qu'il établit conformément à l'article 24 tous commentaires formulés par lui en vertu du paragraphe 3 du présent article, accompagnés des observations reçues à ce sujet de l'Etat partie intéressé. Si l'Etat partie intéressé le demande, le Comité peut aussi reproduire le rapport présenté au titre du paragraphe 1 du présent article.

Article 20

1. Si le Comité reçoit des renseignements crédibles qui lui semblent contenir des indications bien fondées que la torture est pratiquée systématiquement sur le territoire d'un Etat partie, il invite ledit Etat à coopérer dans l'examen des renseignements et, à cette fin, à lui faire part de ses observations à ce sujet.

2. En tenant compte de toutes observations éventuellement présentées par l'Etat partie intéressé et de tous autres renseignements pertinents dont il dispose, le Comité peut, s'il juge que cela se justifie, charger un ou plusieurs de ses membres de procéder à une enquête confidentielle et de lui faire rapport d'urgence.

digheter enligt denna konvention. Därefter skall konventionsstaterna vart fjärde år avge ytterligare rapporter om nya åtgärder som den vidtagit samt andra rapporter som kommittén kan begära.

2. Förenta nationernas generalsekreterare skall överlämna rapporterna till samtliga konventionsstater.

3. Varje rapport skall granskas av kommittén som kan ge sådana allmänna kommentarer om rapporten som den kan anse vara lämpliga och som skall vidarebefordra dessa till den berörda konventionsstaten. Denna konventionsstat kan svara genom att till kommittén framföra de synpunkter som den finner lämpliga.

4. Kommittén kan efter eget avgörande besluta att i sin årliga rapport, som avges i enlighet med artikel 24, ta in de kommentarer som den gjort i enlighet med punkt 3 i denna artikel tillsammans med de synpunkter som den mottagit från den berörda konventionsstaten. Om den berörda konventionsstaten begär det, kan kommittén även bifoga en kopia av den enligt punkt 1 i denna artikel ingivna rapporten.

Artikel 20

1. Får kommittén tillförlitlig information, som enligt dess uppfattning innehåller välgrundade indikationer på att tortyr systematiskt används inom en konventionsstats territorium, skall kommittén uppmana denna konventionsstat att samarbeta vid granskningen av informationen och att för detta ändamål lämna kommentarer till ifrågavarande information.

2. Med beaktande av de kommentarer som kan ha inkommit från den berörda konventionsstaten samt annan relevant information som den har tillgång till kan kommittén, om den beslutar att så är lämpligt, utse en eller flera av sina medlemmar att göra en konfidentiell utredning och att omedelbart avge rapport till kommittén.

3. If an inquiry is made in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee shall seek the co-operation of the State Party concerned. In agreement with that State Party, such an inquiry may include a visit to its territory.

4. After examining the findings of its member or members submitted in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee shall transmit these findings to the State Party concerned together with any comments or suggestions which seem appropriate in view of the situation.

5. All the proceedings of the Committee referred to in paragraphs 1 to 4 of this article shall be confidential, and at all stages of the proceedings the co-operation of the State Party shall be sought. After such proceedings have been completed with regard to an inquiry made in accordance with paragraph 2, the Committee may, after consultations with the State Party concerned, decide to include a summary account of the results of the proceedings in its annual report made in accordance with article 24.

Article 21

1. A State party to this Convention may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications to the effect that a State Party claims that another State Party is not fulfilling its obligations under this Convention. Such communications may be received and considered according to the procedures laid down in this article only if submitted by a State Party which has made a declaration recognizing in regard to itself the competence of the Committee. No communication shall be dealt with by the Committee under this article if it concerns a State Party which has not made such a declaration. Communications received under this article shall be dealt with in accordance with the following procedure:

(a) If a State Party considers that another State Party is not giving effect to the provisions of this Convention, it may, by

3. Si une enquête est faite en vertu du paragraphe 2 du présent article, le Comité recherche la coopération de l'Etat partie intéressé. En accord avec cet Etat partie, l'enquête peut comporter une visite sur son territoire.

4. Après avoir examiné les conclusions du membre ou des membres qui lui sont soumises conformément au paragraphe 2 du présent article, le Comité transmet ces conclusions à l'Etat partie intéressé, avec tous commentaires ou suggestions qu'il juge appropriés compte tenu de la situation.

5. Tous les travaux du Comité dont il est fait mention aux paragraphes 1 à 4 du présent article sont confidentiels et, à toutes les étapes des travaux, on s'efforce d'obtenir la coopération de l'Etat partie. Une fois achevés ces travaux relatifs à une enquête menée en vertu du paragraphe 2, le Comité peut, après consultations avec l'Etat partie intéressé, décider de faire figurer un compte rendu succinct des résultats des travaux dans le rapport annuel qu'il établit conformément à l'article 24.

Article 21

1. Tout Etat partie à la présente Convention peut, en vertu du présent article, déclarer à tout moment qu'il reconnaît la compétence du Comité pour recevoir et examiner des communications dans lesquelles un Etat partie prétend qu'un autre Etat partie ne s'acquiesce pas de ses obligations au titre de la présente Convention. Ces communications ne peuvent être reçues et examinées conformément au présent article que si elles émanent d'un Etat partie qui a fait une déclaration reconnaissant, en ce qui le concerne, la compétence du Comité. Le Comité ne reçoit aucune communication intéressant un Etat partie qui n'a pas fait une telle déclaration. La procédure ci-après s'applique à l'égard des communications reçues en vertu du présent article:

(a) Si un Etat partie à la présente Convention estime qu'un autre Etat également partie à la Convention n'en applique pas

3. Inleds en utredning enligt punkt 2 i denna artikel, skall kommittén söka samarbete med den berörda konventionsstaten. I samförstånd med denna konventionsstat kan en sådan utredning även omfatta ett besök på dess territorium.

4. Sedan kommittén har granskat sin medlems eller sina medlemmars redogörelser i enlighet med punkt 2 i denna artikel, skall kommittén vidarebefordra dessa till den berörda konventionsstaten tillsammans med de kommentarer eller förslag som förefaller vara lämpliga med hänsyn till situationen.

5. Kommitténs alla åtgärder enligt punkterna 1 - 4 i denna artikel skall vara konfidentiella, och på alla stadier skall man söka uppnå ett samarbete med konventionsstaten. Sedan en enligt punkt 2 företagen utredning avslutats kan kommittén, efter samråd med den berörda konventionsstaten, besluta att i sin enligt artikel 24 upprättade årsrapport ta in ett sammandrag av resultatet av åtgärderna.

Artikel 21

1. En konventionsstat kan när som helst avge förklaring enligt denna artikel att den erkänner kommitténs behörighet att motta och pröva framställningar, i vilka en konventionsstat påstår att en annan konventionsstat inte uppfyller sina förpliktelser enligt denna konvention. Sådana framställningar kan mottas och prövas enligt de i denna artikel angivna förfarandena endast om de härrör från en konventionsstat som avgivit förklaring om att den för egen del erkänner kommitténs behörighet. Om en framställning gäller en konventionsstat som inte avgivit en sådan förklaring, skall den inte behandlas av kommittén i enlighet med denna artikel. Framställningar som mottagits enligt denna artikel skall handläggas enligt följande:

- a) Om en konventionsstat anser att en annan konventionsstat inte efterlever bestämmelserna i denna konvention, kan den

written communication, bring the matter to the attention of that State Party. Within three months after the receipt of the communication the receiving State shall afford the State which sent the communication an explanation or any other statement in writing clarifying the matter, which should include, to the extent possible and pertinent, reference to domestic procedures and remedies taken, pending or available in the matter;

(b) If the matter is not adjusted to the satisfaction of both States parties concerned within six months after the receipt by the receiving State of the initial communication, either State shall have the right to refer the matter to the Committee, by notice given to the Committee and to the other State;

(c) The Committee shall deal with a matter referred to it under this article only after it has ascertained that all domestic remedies have been invoked and exhausted in the matter, in conformity with the generally recognized principles of international law. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention;

(d) The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this article;

(e) Subject to the provisions of subparagraph (c), the Committee shall make available its good offices to the States Parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of respect for the obligations provided for in this Convention. For this purpose, the Committee may, when appropriate, set up an *ad hoc* conciliation commission;

(f) In any matter referred to it under this article, the Committee may call upon the States Parties concerned, referred to in

les dispositions, il peut appeler, par communication écrite, l'attention de cet Etat sur la question. Dans un délai de trois mois à compter de la date de réception de la communication, l'Etat destinataire fera tenir à l'Etat qui a adressé la communication des explications ou toutes autres déclarations écrites élucidant la question, qui devront comprendre, dans toute la mesure possible et utile, des indications sur ses règles de procédure et sur les moyens de recours, soit déjà utilisés, soit en instance, soit encore ouverts;

(b) Si, dans un délai de six mois à compter de la date de réception de la communication originale par l'Etat destinataire, la question n'est pas réglée à la satisfaction des deux Etats parties intéressés, l'un comme l'autre auront le droit de la soumettre au Comité, en adressant une notification au Comité, ainsi qu'à l'autre Etat intéressé;

(c) Le Comité ne peut connaître d'une affaire qui lui est soumise en vertu du présent article qu'après s'être assuré que tous les recours internes disponibles ont été utilisés et épuisés, conformément aux principes de droit international généralement reconnus. Cette règle ne s'applique pas dans les cas où les procédures de recours excèdent des délais raisonnables ni dans les cas où il est peu probable que les procédures de recours donneraient satisfaction à la personne qui est la victime de la violation de la présente Convention;

(d) Le Comité tient ses séances à huis clos lorsqu'il examine les communications prévues au présent article;

(e) Sous réserve des dispositions de l'alinéa (c), le Comité met ses bons offices à la disposition des Etats parties intéressés, afin de parvenir à une solution amiable de la question, fondée sur le respect des obligations prévues par la présente Convention. A cette fin, le Comité peut, s'il l'estime opportun, établir une commission de conciliation *ad hoc*;

(f) Dans toute affaire qui lui est soumise en vertu du présent article, le Comité peut demander aux Etats parties intéressés, visés à

skriftligen fästa den senare statens uppmärksamhet på detta förhållande. Inom tre månader efter det att meddelandet mottagits skall den mottagande staten skriftligen tillstålla den stat som sände meddelandet en förklaring eller ett annat uttalande, varigenom ärendet klarläggs. I den mån så är möjligt och sakligt motiverat, skall däri även redogöras för de inhemska processreglerna och för de rättsmedel som redan uttömts, som använts eller som kan användas i saken;

b) Om ärendet inte regleras på ett för de berörda konventionsstaterna tillfredsställande sätt inom sex månader efter det att den mottagande staten erhölet det ursprungliga meddelandet, äger vardera staten rätt att hänskjuta ärendet till kommittén genom anmälan såväl till denna som till den andra staten;

c) Kommittén skall behandla ett till densamma enligt denna artikel hänskjutet ärende först när den försäkrat sig om att alla i ärendet tillgängliga inhemska rättsmedel tagits i anspråk och uttömts i överensstämmelse med folkrättens allmänt vedertagna grundsatser. Detta skall dock ej gälla, om utnyttjandet av rättsmedlen är oskäligt tidskrävande eller sannolikt inte medför effektiv hjälp åt den person som är offer för kränkningen av konventionen;

d) Kommittén skall sammanträda inom stängda dörrar, när den behandlar framställningar enligt denna artikel;

e) Med förbehåll för bestämmelserna i punkt c) skall kommittén ställa sig till berörda konventionsstaters förfogande i syfte att uppnå en uppgörelse i godo på grundval av respekten för åtagandena enligt denna konvention. I detta syfte kan kommittén, när så är lämpligt, tillsätta en förlikningskommission *ad hoc*;

f) I varje till kommittén enligt denna artikel hänskjutet ärende äger den anmodade berörda, i punkt b) avsedda konventions-

subparagraph (b), to supply any relevant information;

(g) The States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), shall have the right to be represented when the matter is being considered by the Committee and to make submissions orally and/or in writing;

(h) The Committee shall, within twelve months after the date of receipt of notice under subparagraph (b), submit a report:

(i) If a solution within the terms of subparagraph (e) is reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts and of the solution reached;

(ii) If a solution within the terms of subparagraph (e) is not reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts; the written submissions and record of the oral submissions made by the States Parties concerned shall be attached to the report.

In every matter, the report shall be communicated to the States Parties concerned.

2. The provisions of this article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this article; no further communication by any State Party shall be received under this article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party concerned has made a new declaration.

l'alinéa (b), de lui fournir tout renseignement pertinent;

(g) Les Etats parties intéressés, visés à l'alinéa (b), ont le droit de se faire représenter lors de l'examen de l'affaire par le Comité et de présenter des observations oralement ou par écrit, ou sous l'une et l'autre forme;

(h) Le Comité doit présenter un rapport dans un délai de douze mois à compter du jour où il a reçu la notification visée à l'alinéa (b):

(i) Si une solution a pu être trouvée conformément aux dispositions de l'alinéa (e), le Comité se borne dans son rapport à un bref exposé des faits et de la solution intervenue;

(ii) Si une solution n'a pu être trouvée conformément aux dispositions de l'alinéa (e), le Comité se borne, dans son rapport, à un bref exposé des faits; le texte des observations écrites et le procès-verbal des observations orales présentées par les Etats parties intéressés sont joints au rapport.

Pour chaque affaire, le rapport est communiqué aux Etats parties intéressés.

2. Les dispositions du présent article entreront en vigueur lorsque cinq Etats parties à la présente Convention auront fait la déclaration prévue au paragraphe 1 du présent article. L'adite déclaration est déposée par l'Etat partie auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en communique copie aux autres Etats parties. Une déclaration peut être retirée à tout moment au moyen d'une notification adressée au Secrétaire général. Ce retrait est sans préjudice de l'examen de toute question qui fait l'objet d'une communication déjà transmise en vertu du présent article; aucune autre communication d'un Etat partie ne sera reçue en vertu du présent article après que le Secrétaire général aura reçu notification du retrait de la déclaration, à moins que l'Etat partie intéressé ait fait une nouvelle déclaration.

staterna att lämna relevanta upplysningar;

g) De berörda, i punkt b) avsedda konventionsstaterna har rätt att vara representerade, när ärendet behandlas i kommittén, samt att muntligen och/eller skriftligen anföra synpunkter;

h) Inom tolv månader efter dagen för mottagandet av anmälan enligt punkt b) skall kommittén avge en rapport:

(i) Om en uppgörelse enligt punkt c) uppnåtts, skall kommittén begränsa sin rapport till en kort redogörelse för de faktiska förhållandena och den uppnådda lösningen.

(ii) Om en uppgörelse enligt punkt c) inte uppnåtts, skall kommittén begränsa sin rapport till en kort redogörelse för de faktiska förhållandena. Synpunkter som de berörda konventionsstaterna har anfört skriftligen liksom protokoll över synpunkter som de anfört muntligen skall fogas till rapporten.

I varje ärende skall rapporten delges med berörda konventionsstater.

2. Bestämmelserna i denna artikel träder i kraft, när fem konventionsstater avgivit förklaringar enligt punkt 1 i denna artikel. Dessa förklaringar skall av konventionsstaterna deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare, vilken det åligger att översända kopior av dem till övriga konventionsstater. En förklaring får när som helst återkallas genom notifikation till generalsekreteraren. Ett sådant återkallande skall inte påverka prövningen av ett ärende, som redan föranlett en anmälan enligt denna artikel; inga ytterligare anmälningar från någon konventionsstat skall mottas sedan enligt denna artikel notifikation om återkallande av förklaringen mottagits av generalsekreteraren, såvida inte berörda konventionsstat avgivit en ny förklaring.

Article 22

1. A State Party to this Convention may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction who claim to be victims of a violation by a State Party of the provisions of the Convention. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party which has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider inadmissible any communication under this article which is anonymous or which it considers to be an abuse of the right of submission of such communications or to be incompatible with the provisions of this Convention.

3. Subject to the provisions of paragraph 2, the Committee shall bring any communications submitted to it under this article to the attention of the State Party to this Convention which has made a declaration under paragraph 1 and is alleged to be violating any provisions of the Convention. Within six months, the receiving State shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been taken by that State.

4. The Committee shall consider communications received under this article in the light of all information made available to it by or on behalf of the individual and by the State Party concerned.

5. The Committee shall not consider any communications from an individual under this article unless it has ascertained that:

(a) The same matter has not been, and is not being, examined under another procedure of international investigation or settlement;

(b) The individual has exhausted all available domestic remedies; this shall not be the rule where the application of the

Article 22

1. Tout Etat partie à la présente Convention peut, en vertu du présent article, déclarer à tout moment qu'il reconnaît la compétence du Comité pour recevoir et examiner des communications présentées par ou pour le compte de particuliers relevant de sa juridiction qui prétendent être victimes d'une violation, par un Etat partie, des dispositions de la Convention. Le Comité ne reçoit aucune communication intéressant un Etat partie qui n'a pas fait une telle déclaration.

2. Le Comité déclare irrecevable toute communication soumise en vertu du présent article qui est anonyme ou qu'il considère être un abus du droit de soumettre de telles communications, ou être incompatible avec les dispositions de la présente Convention.

3. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2, le Comité porte toute communication qui lui est soumise en vertu du présent article à l'attention de l'Etat partie à la présente Convention qui a fait une déclaration en vertu du paragraphe 1 et a prétendument violé l'une quelconque des dispositions de la Convention. Dans les six mois qui suivent, ledit Etat soumet par écrit au Comité des explications ou déclarations éclaircissant la question et indiquant, le cas échéant, les mesures qu'il pourrait avoir prises pour remédier à la situation.

4. Le Comité examine les communications reçues en vertu du présent article en tenant compte de toutes les informations qui lui sont soumises par ou pour le compte du particulier et par l'Etat partie intéressé.

5. Le Comité n'examinera aucune communication d'un particulier conformément au présent article sans s'être assuré que:

(a) La même question n'a pas été et n'est pas en cours d'examen devant une autre instance internationale d'enquête ou de règlement;

(b) Le particulier a épuisé tous les recours internes disponibles; cette règle ne s'applique pas si les procédures de recours

Artikel 22

1. En konventionsstat kan när som helst avge förklaring enligt denna artikel att den erkänner kommitténs behörighet att motta och pröva framställningar från enskilda personer under dess jurisdiktion, vilka säger sig ha blivit utsatta för en konventionsstats kränkningar av bestämmelserna i konventionen, eller för deras räkning. Om en framställning gäller en konventionsstat som inte avgivit en sådan förklaring, skall den inte tas emot av kommittén.

2. Kommittén skall avvisa varje framställning enligt den artikel som är anonym eller som den anser utgöra ett missbruk av rätten att göra framställning eller vara oförenliga med bestämmelserna i denna konvention.

3. Med förbehåll för bestämmelserna i punkt 2 skall kommittén delge framställningar, som gjorts till den enligt denna artikel, med den konventionsstat som avgivit förklaring enligt punkt 1 och som påstås ha kränkt någon bestämmelse i konventionen. Den mottagande staten skall inom sex månader tillstålla kommittén en skriftlig förklaring eller en klagörande redogörelse för ärendet och den åtgärd som kan ha vidtagits av den staten.

4. Kommittén skall pröva framställningar som mottagits enligt denna artikel mot bakgrund av alla upplysningar som lämnats av den enskilda personen eller för hans räkning eller av den berörda konventionsstaten.

5. Kommittén skall inte pröva framställningar från en enskild person enligt denna artikel, om den inte har försäkrat sig om att

a) samma ärende inte har varit eller är föremål för internationell undersökning eller reglering i annan form;

b) klaganden har uttömt alla tillgängliga inhemska rättsmedel; detta skall inte gälla om rättsmedlens utnyttjande är oskäligt

remedies is unreasonably prolonged, or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention.

6. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this article.

7. The Committee shall forward its views to the State Party concerned and to the individual.

8. The provisions of this article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this article; no further communication by or on behalf of an individual shall be received under this article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party has made a new declaration.

Article 23

The members of the Committee and of the *ad hoc* conciliation commissions which may be appointed under article 21, paragraph 1 (c), shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

Article 24

The Committee shall submit an annual report on its activities under this Convention to the

excédent des délais raisonnables ou s'il est peu probable qu'elles donneraient satisfaction au particulier qui est la victime d'une violation de la présente Convention.

6. Le Comité tient ses séances à huis clos lorsqu'il examine les communications prévues dans le présent article.

7. Le Comité fait part de ses constatations à l'Etat partie intéressé et au particulier.

8. Les dispositions du présent article entreront en vigueur lorsque cinq Etats parties à la présente Convention auront fait la déclaration prévue au paragraphe 1 du présent article. Ladite déclaration est déposée par l'Etat partie auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en communique copie aux autres Etats parties. Une déclaration peut être retirée à tout moment au moyen d'une notification adressée au Secrétaire général. Ce retrait est sans préjudice de l'examen de toute question qui fait l'objet d'une communication déjà transmise en vertu du présent article; aucune autre communication soumise par ou pour le compte d'un particulier ne sera reçue en vertu du présent article après que le Secrétaire général aura reçu notification du retrait de la déclaration, à moins que l'Etat partie intéressé ait fait une nouvelle déclaration.

Article 23

Les membres du Comité et les membres des commissions de conciliation *ad hoc* qui pourraient être nommés conformément à l'alinéa (e) du paragraphe 1 de l'article 21 ont droit aux facilités, privilèges et immunités reconnus aux experts en mission pour l'Organisation des Nations Unies, tels qu'ils sont énoncés dans les sections pertinentes de la Convention sur les privilèges et les immunités des Nations Unies.

Article 24

Le Comité présente aux Etats parties et à l'Assemblée générale de l'Organisation des

tidskrävande eller sannolikt inte på ett effektivt sätt blir till hjälp för den person som är offer för brott mot denna konvention.

6. Kommittén skall sammanträda inom stängda dörrar, när den prövar framställningar enligt denna artikel.

7. Kommittén skall framföra sina synpunkter till den berörda konventionsstaten och till klaganden.

8. Bestämmelserna i denna artikel träder i kraft, när fem konventionsstater avgivit förklaringar enligt punkt 1 i denna artikel. Dessa förklaringar skall av konventionsstaterna deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare, som skall översända kopior av dem till övriga konventionsstater. En förklaring får när som helst återkallas genom notifikation till generalsekreteraren. Ett sådant återkallande skall inte påverka prövningen av ett ärende, som redan föranlett en anmälan enligt denna artikel; inga ytterligare anmälningar från någon enskild person eller för en enskild persons räkning skall mottas enligt denna artikel sedan notifikation om återkallande av förklaringen mottagits av generalsekreteraren, såvida inte berörda konventionsstat avgivit en ny förklaring.

Artikel 23

Medlemmarna i kommittén och i de förlikningskommissioner *ad hoc*, som kan utses enligt artikel 21, punkt 1 (e), har rätt till de förmåner, privilegier och immuniteter som tillkommer experter på uppdrag för Förenta nationerna enligt tillämpliga bestämmelser i konventionen om Förenta nationernas privilegier och immuniteter.

Artikel 24

Kommittén skall tillställa konventionsstaterna och Förenta nationernas generalför-

States Parties and to the General Assembly of the United Nations.

PART III

Article 25

1. This Convention is open for signature by all States.

2. This Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 26

This Convention is open to accession by all States. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 27

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying this Convention or acceding to it after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 28

1. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in article 20.

2. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph 1 of this article may, at any time, withdraw this reservation

Nations Unies un rapport annuel sur les activités qu'il aura entreprises en application de la présente Convention.

TROISIEME PARTIE

Article 25

1. La présente Convention est ouverte à la signature de tous les Etats.

2. La présente Convention est sujette à ratification. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 26

Tous les Etats peuvent adhérer à la présente Convention. L'adhésion se fera par le dépôt d'un instrument d'adhésion auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 27

1. La présente Convention entrera en vigueur le trentième jour après la date du dépôt auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies du vingtième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour tout Etat qui ratifiera la présente Convention ou y adhérera après le dépôt du vingtième instrument de ratification ou d'adhésion, la Convention entrera en vigueur le trentième jour après la date du dépôt par cet Etat de son instrument de ratification ou d'adhésion.

Article 28

1. Chaque Etat pourra, au moment où il signera ou ratifiera la présente Convention ou y adhérera, déclarer qu'il ne reconnaît pas la compétence accordée au Comité aux termes de l'article 20.

2. Tout Etat partie qui aura formulé une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 1 du présent article pourra à tout

samling en årlig redogörelse för sin verksamhet enligt denna konvention.

DEL III

Artikel 25

1. Denna konvention står öppen för undertecknande av alla stater.
2. Denna konvention skall ratificeras. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 26

Denna konvention står öppen för anslutning av alla stater. Anslutning sker genom deposition av ett anslutningsinstrument hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 27

1. Denna konvention träder i kraft den trettonde dagen efter dagen för depositionen hos Förenta nationernas generalsekreterare av det tjugonde ratifikations- eller anslutningsinstrumentet.
2. I förhållande till varje stat som ratificerar eller ansluter sig till konventionen efter depositionen av det tjugonde ratifikations- eller anslutningsinstrumentet träder denna konvention i kraft den trettonde dagen efter dagen för depositionen av dess ratifikations- eller anslutningsinstrument.

Artikel 28

1. Varje stat kan, när den undertecknar, ratificerar eller ansluter sig till denna konvention, förklara att den inte erkänner kommitténs behörighet enligt artikel 20.
2. En fördragsslutande stat som har gjort ett förbehåll enligt punkt 1 i denna artikel kan när som helst återta detta förbehåll genom

by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 29

1. Any State Party to this Convention may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favours such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General to all the States Parties for acceptance.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have notified the Secretary-General of the United Nations that they have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments which they have accepted.

Article 30

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitra-

moment lever cette réserve par une notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 29

1. Tout Etat partie à la présente Convention pourra proposer un amendement et déposer sa proposition auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. Le Secrétaire général communiquera la proposition d'amendement aux Etats parties en leur demandant de lui faire savoir s'ils sont favorables à l'organisation d'une conférence d'Etats parties en vue de l'examen de la proposition et de sa mise aux voix. Si, dans les quatre mois qui suivent la date d'une telle communication, le tiers au moins des Etats parties se prononcent en faveur de la tenue de ladite conférence, le Secrétaire général organisera la conférence sous les auspices de l'Organisation des Nations Unies. Tout amendement adopté par la majorité des Etats parties présents et votants à la conférence sera soumis par le Secrétaire général à l'acceptation de tous les Etats parties.

2. Un amendement adopté selon les dispositions du paragraphe 1 du présent article entrera en vigueur lorsque les deux tiers des Etats parties à la présente Convention auront informé le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies qu'ils l'ont accepté conformément à la procédure prévue par leurs constitutions respectives.

3. Lorsque les amendements entrèrent en vigueur, ils auront force obligatoire pour les Etats parties qui les auront acceptés, les autres Etats parties demeurant liés par les dispositions de la présente Convention et par tous amendements antérieurs qu'ils auront acceptés.

Article 30

1. Tout différend entre deux ou plus des Etats parties concernant l'interprétation ou l'application de la présente Convention qui ne peut pas être réglé par voie de négociation est soumis à l'arbitrage à la demande de l'un

notifikation till Förenta nationernas generalsekreterare.

Artikel 29

1. En konventionsstat kan föreslå ändring i konventionen och överlämna förslaget till Förenta nationernas generalsekreterare. Denne skall sedan översända ändringsförslaget till konventionsstaterna med en begäran om att dessa underrättar honom om huruvida de tillstyrker att en konferens med konventionsstaterna sammankallas för att pröva och rösta om förslaget. Om minst en tredjedel av staterna inom fyra månader tillstyrker en sådan konferens, skall generalsekreteraren sammankalla konferensen i Förenta nationernas regi. Ändringsförslag som antagits av en majoritet av de vid konferensen närvarande och röstande konventionsstaterna skall av generalsekreteraren underställas alla konventionsstater för godkännande.

2. En ändring som antagits enligt punkt 1 i denna artikel träder i kraft, när två tredjedelar av konventionsstaterna har underrättat Förenta nationernas generalsekreterare om att de har antagit den i enlighet med sina respektive konstitutionella förfaranden.

3. När ändringar träder i kraft skall de vara bindande för de stater som antagit dem, medan övriga stater fortfarande är bundna av bestämmelserna i denna konvention och eventuella tidigare ändringar, som de antagit.

Artikel 30

1. Varje tvist mellan två eller flera konventionsstater om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention, som inte kan biläggas genom förhandlingar, skall på begäran av någon av dem hänskjutas till skiljedom. Kan

tion. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party having made such a reservation.

3. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph 2 of this article may at any time withdraw this reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 31

1. A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation becomes effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under this Convention in regard to any act or omission which occurs prior to the date at which the denunciation becomes effective, nor shall denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter which is already under consideration by the Committee prior to the date at which the denunciation becomes effective.

3. Following the date at which the denunciation of a State Party becomes effective, the Committee shall not commence consideration of any new matter regarding that State.

d'entre eux. Si, dans les six mois qui suivent la date de la demande d'arbitrage, les parties ne parviennent pas à se mettre d'accord sur l'organisation de l'arbitrage, l'une quelconque d'entre elles peut soumettre le différend à la Cour internationale de Justice en déposant une requête conformément au Statut de la Cour.

2. Chaque Etat pourra, au moment où il signera ou ratifiera la présente Convention ou y adhèrera, déclarer qu'il ne se considère pas lié par les dispositions du paragraphe 1 du présent article. Les autres Etats parties ne seront pas liés par lesdites dispositions envers tout Etat partie qui aura formulé une telle réserve.

3. Tout Etat partie qui aura formulé une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 2 du présent article pourra à tout moment lever cette réserve par une notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 31

1. Un Etat partie pourra dénoncer la présente Convention par notification écrite adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. La dénonciation prend effet un an après la date à laquelle la notification aura été reçue par le Secrétaire général.

2. Une telle dénonciation ne libérera pas l'Etat partie des obligations qui lui incombent en vertu de la présente Convention en ce qui concerne tout acte ou toute omission commis avant la date à laquelle la dénonciation prendra effet; elle ne fera nullement obstacle à la poursuite de l'examen de toute question dont le Comité était déjà saisi à la date à laquelle la dénonciation a pris effet.

3. Après la date à laquelle la dénonciation par un Etat partie prend effet, le Comité n'entreprend l'examen d'aucune question nouvelle concernant cet Etat.

parterna inom sex månader från dagen för begäran om skiljedom inte enas om skiljedomsförfarandet, kan en av parterna hänskjuta tvisten till Internationella domstolen genom begäran enligt domstolens stadga.

2. Varje konventionsstat kan vid tidpunkten för undertecknande eller ratifikation av eller vid anslutning till denna konvention förklara att den inte anser sig bunden av punkt 1 i denna artikel. De övriga konventionsstaterna skall inte vara bundna av punkt 1 i denna artikel i förhållande till en konventionsstat som gjort ett sådant förbehåll.

3. Varje konventionsstat som har gjort förbehåll enligt punkt 2 i denna artikel kan när som helst återta detta förbehåll genom notifikation till Förenta nationernas generalsekretärare.

Artikel 31

1. En konventionsstat kan säga upp denna konvention genom skriftlig underrättelse till Förenta nationernas generalsekretärare. Uppsägningen träder i kraft ett år efter den dag då underrättelsen mottogs av generalsekretären.

2. En sådan uppsägning skall inte medföra att konventionsstaten blir löst från sina åtaganden enligt denna konvention vad avser varje handling eller underlåtenhet att handla som inträffar före den dag då uppsägningen träder i kraft. Uppsägningen skall inte heller i något hänseende hindra den fortsatta handläggningen av ett ärende som redan är under behandling av kommittén före den dag då uppsägningen träder i kraft.

3. Efter den dag då en konventionsstats uppsägning träder i kraft skall kommittén inte inleda prövning av något nytt ärende rörande ifrågavarande stat.

Article 32

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States Members of the United Nations and all States which have signed this Convention or acceded to it of the following:

(a) Signatures, ratifications and accessions under articles 25 and 26;

(b) The date of entry into force of this Convention under article 27 and the date of the entry into force of any amendments under article 29;

(c) Denunciations under article 31.

Article 33

1. This Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States.

Article 32

Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies notifiera à tous les Etats Membres de l'Organisation des Nations Unies et à tous les Etats qui auront signé la présente Convention ou y auront adhéré:

(a) Les signatures, les ratifications et les adhésions reçues en application des articles 25 et 26;

(b) La date d'entrée en vigueur de la Convention en application de l'article 27 et la date d'entrée en vigueur de tout amendement en application de l'article 29;

(c) Les dénonciations reçues en application de l'article 31.

Article 33

1. La présente Convention, dont les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposée auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

2. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies fera tenir une copie certifiée conforme de la présente Convention à tous les Etats.

Artikel 32

Förenta nationernas generalsekreterare skall underrätta alla medlemmar av Förenta nationerna och alla stater som har undertecknat eller anslutit sig till denna konvention om

- a) undertecknande, ratifikation och anslutning enligt artiklarna 25 och 26;
- b) dagen för ikraftträdandet av denna konvention enligt artikel 27 och dagen för ikraftträdandet av ändringar enligt artikel 29;
- c) uppsägning enligt artikel 31.

Artikel 33

1. Denna konvention, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter har lika giltighet, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

2. Förenta nationernas generalsekreterare skall översända bestyrkta kopior av denna konvention till alla stater.

